

RAPORT Z WIZYTACJI **(ocena programowa)**

dokonanej w dniach 18-19.04.2015 r. na kierunku *finanse i rachunkowość* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia realizowanych w formie studiów niestacjonarnych o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Zamiejscowym w Bochni w Staropolskiej Szkole Wyższej w Kielcach

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Danuta Strahl – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA
- prof. dr hab. Magdalena Osińska – ekspert PKA
- mgr Edyta Lasota-Bełzek – ekspert PKA
- Karolina Bobusia – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „*finanse i rachunkowość*” prowadzonym w Wydziale Zamiejscowym w Bochni Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował prace etapowe (egzaminacyjne, zaliczeniowe) oraz wylosowane prace dyplomowe

Załącznik nr 1 Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1.1).

Senat Wyższej Szkoły Ekonomii, Turystyki i Nauk Społecznych w Kielcach Uchwałą Nr 78 z dnia 23 września 2011 r. uchwalił Strategię rozwoju Uczelni na lata 2011 – 2020, zaś Rada Wydziału Zamiejscowego w Bochni Uchwałą Nr 3/19/11/204 z dnia 19 listopada 2011 r. uchwaliła kierunki strategiczne rozwoju Wydziału na lata 2015 – 2020.

Koncepcja kształcenia kierunku *finanse i rachunkowość* powstała w roku 2000 i była podporządkowana misji Uczelni Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Bochni. Od roku 2014 nastąpiła zmiana właściciela Uczelni, którym została Staropolska Szkoła Wyższa w Kielcach. Uczelnia w Bochni stała się Wydziałem Zamiejscowym Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach. Koncepcja kształcenia kierunku *finanse i rachunkowość* studia I stopnia przechodziła określone modyfikacje w związku z wejściem Krajowych Ram Kwalifikacji. Uczelnia osadziła kierunek *finanse i rachunkowość* w obszarze nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych w takich dyscyplinach jak ekonomia, finanse i nauki o zarządzaniu a także w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo. W toku tych prac zostały uaktualnione treści kształcenia. Koncepcja kształcenia kierunku *finanse i rachunkowość* wypełnia założenia strategiczne Uczelni i Wydziału zamiejscowego, które akcentują troskę o jakość kształcenia. Ten cel był realizowany przede wszystkim przez zatrudnienie kadry o wysokich kwalifikacjach naukowych a także wdrożenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Misja Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach głosi, iż: „Cała działalność i aktywność Uczelni będzie skierowana na zaspokojenie oczekiwań studentów, społeczeństwa oraz potencjalnych pracodawców. Chcemy stworzyć takie warunki aby każdy student mający potencjał swoich wrodzonych możliwości w

procesie kształcenia organizowanym i prowadzonym przez Uczelnię, nabył taki poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji, który pozwoli mu osiągnąć sukces w życiu i w pracy.” Strategia rozwoju Uczelni przewiduje m.in.:

- Współdziałanie w podnoszeniu poziomu skolaryzacji regionów: świętokrzyskiego, małopolskiego i podkarpackiego.
- Poprawę jakości i efektywności kształcenia.
- Kształcenie dla pracy.
- Naukę, badania i rozwój kadr.
- Rozwój infrastruktury Uczelnianej i dostępu do Internetu.
- Kształcenie ustawiczne i E-learning.
- Harmonizację w ramach Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego.

Strategia zakłada rozwój badań naukowych oraz rozwijanie kontaktów z lokalnymi przedstawicielami rynku pracy w celu dostosowania oferty kształcenia do oczekiwań rynku pracy. Wydział w Bochni wyznaczył w swojej Strategii Rozwoju siedem celów strategicznych w obszarach: Współpraca Uczelni z otoczeniem, Poprawa jakości i efektywności kształcenia, Rozwój kadry naukowo-dydaktycznej, Rozwój działalności naukowo-badawczej, Efektywne zarządzanie Uczelnią, Rozwój bazy dydaktycznej, działalność studencka. W ramach tych obszarów wyznaczono cele działania. Z punktu widzenia procesu dydaktycznego najważniejsze to: udoskonalenie i dostosowywanie programu kształcenia do zmieniających się wyzwań rynku pracy, doskonalenie systemu punktów ECTS, dalszy sukcesywny rozwój zasobów biblioteki, doskonalenie systemu zatrudniania i premiowania kadry za aktywność naukowo-dydaktyczną, polepszenie warunków lokalowych, unowocześnienie infrastruktury naukowo-dydaktycznej, tworzenie i rozwijanie studenckiego ruchu naukowego, tworzenie warunków aktywizacji i upowszechniania studenckiej działalności samorządowej, kulturalnej i organizacyjnej

Koncepcja kształcenia kierunku *finanse i rachunkowość* realizuje zadania strategiczne jak np. podnoszenie skolaryzacji regionu małopolskiego gdyż kierunek ten cieszy się nie niesłabnącym zainteresowaniem kandydatów w celu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych.

Koncepcja kształcenia kierunku *finanse i rachunkowość* realizuje misję Uczelni gdyż specjaliści z zakresu finansów i rachunkowości są szczególnie oczekiwani na rynku pracy zarówno w skali małych i średnich przedsiębiorstw jak i instytucji finansowych oraz samorządów lokalnych. Dwie prowadzone specjalności kształcenia: finanse publiczne i rachunkowość odpowiadają potrzebom lokalnego rynku pracy.

Koncepcja zakłada, iż w trakcie studiów studenci uzyskają rzetelną wiedzę ogólnoekonomiczną, teoretyczne wiadomości z przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych przewidzianych w programie nauczania dla kierunku *Finanse i rachunkowość*, umiejętności stosowania zdobytej wiedzy w praktyce i komunikowania się w co najmniej jednym języku obcym, a także umiejętność korzystania z programów i aplikacji komputerowych niezbędnych w pracy w przedsiębiorstwach i instytucjach finansowych na średnim i wyższym szczeblu zarządzania. Treści kształcenia uwzględniają wiedzę o mechanizmach funkcjonowania całej gospodarki, a więc zarówno przedsiębiorstw i instytucji z sektora prywatnego, jak i instytucji i organizacji z sektora publicznego oraz gospodarstw domowych, wiedzę specjalistyczną, zgodnie z wybraną specjalnością, o sektorze publicznym, zarówno na szczeblu samorządowym, jak i na szczeblu rządowym, oraz wiedzę i umiejętności wymagane w szeroko rozumianej sferze rachunkowości i sprawozdawczości finansowej i gospodarczej.

Różnorodność oferty kształcenia daje się zaobserwować poprzez prowadzone dwie specjalności kształcenia, tj. finanse publiczne oraz rachunkowość. Struktura programu kształcenia umożliwia jego elastyczne kształtowanie na poziomie specjalności. Koncepcja zakłada, iż studenci zapoznają się z możliwością wykorzystania specjalistycznego oprogramowania komputerowego jak Symfonia i Płatnik co jest niezbędnym elementem współczesnego kształcenia.

1.2).

Program kształcenia ocenianego kierunku studiów został opracowany na podstawie kierunku *finanse i rachunkowość* realizowanego do 2012 r. w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Bochni. Jego modyfikacji i dostosowania do wymagań Krajowych Ram Kwalifikacji dokonała powołana w 2011 r. komisja składająca się z nauczycieli akademickich oraz przedstawiciela samorządu studentów. Opracowała ona projekt kierunkowych efektów kształcenia, które po zatwierdzeniu przez Senat Uczelni stanowiły podstawę do opracowania przez nauczycieli akademickich efektów przedmiotowych oraz sylabusów dla poszczególnych przedmiotów. Na podstawie materiałów zawartych w Raporcie samooceny oraz uzyskanych w trakcie

wizytacji w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów nie uczestniczyli interesariusze zewnętrzni.

W procesie określania koncepcji kształcenia uczestniczyła kadra akademicka, pośrednio studenci a także przedstawiciele rynku pracy. Udział studentów zaznacza się raczej tylko poprzez udział przedstawicieli w organach Uczelni a także poprzez proces ankietowania w którym studenci wyrażają swoje opinie. Studenci są członkami Komisji ds. Jakości ale aktywność ich w jej pracach jest umiarkowana. Na Wydziale w Bochni funkcjonuje Rada Patronacka, w skład której wchodzi przedstawiciele władz samorządowych, dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych, Urzędu pracy, Biblioteki publicznej itp. Członkowie Rady są zaangażowane w prace koncepcyjne programu kształcenia. W ramach współpracy Rady Patronackiej z Wydziałem w Bochni organizowane są m.in. od kilku już lat wykłady otwarte w ramach tzw. Bocheńskiego Uniwersytetu Otwartego (BUO) które po rocznej przerwie z uwagi na konsolidację Uczelni mają być nadal organizowane. Troska o bardziej adekwatne przygotowanie absolwenta do potrzeb rynku pracy była podstawą zorganizowania zajęć mających na celu rozwijanie umiejętności aplikowania o pracę, mobilności na rynku pracy oraz przedsiębiorczości. Zajęcia tego typu realizowane są w współpracy z Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej. Zespół oceniający zaleca pogłębienie współpracy wszystkich interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w celu wypracowania koncepcji kształcenia profilu praktycznego dla kierunku *finanse i rachunkowość*.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci nie wykazali zainteresowania wpływem na ustalanie koncepcji kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Nie wiedzą jakie organy na Uczelni zajmują się tworzeniem programu studiów oraz do kogo mieliby się udać, żeby zgłosić ewentualne uwagi związane z procesem kształcenia. Studenci zaznaczali, że obecnie realizowany proces kształcenia spełnia ich wymagania i nie potrzebują zgłaszać do odpowiednich organów propozycji zmian.

Członkowie samorządu pozytywnie ocenili współpracę z Władzami Uczelni w zakresie dotyczącym zarówno ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, jak również we wszelkich innych kwestiach związanych z jego rozwojem. Zaznaczyli, że kwestie dotyczące koncepcji kształcenia poruszane są na posiedzeniach Rady Wydziału, w których uczestniczą. Studenci posiadają przedstawiciela w Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, na której posiedzeniach poruszane są kwestie bezpośrednio związane z określaniem koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku. Przedstawiciel studentów podkreślał, że inni członkowie wyżej wymienionej Komisji liczą się z jego zdaniem i ma możliwość wyrażenia swojej opinii we wszystkich kwestiach poruszanych na zebraniach. Przedstawiciele studentów opiniują plany i programy studiów na posiedzeniach Rad Wydziału.

Zaleca się władzom jednostki spopularyzowanie wśród studentów informacji o możliwościach wpływu tej grupy interesariuszy wewnętrznych na ustalanie koncepcji kształcenia.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Koncepcja kształcenia kierunku finanse i rachunkowość jest zgodna z misją Uczelni i realizuje cele strategiczne Wydziału Zamiejscowego w Bochni.

1.2) W budowaniu koncepcji kształcenia zaangażowani byli nauczyciele akademicy trwale związani z uczelnią w Bochni, studenci a także członkowie RADY Patronackiej skupiającej przedstawicieli lokalnego rynku pracy. Studenci mają zapewnione przedstawicielstwo w gremiach zajmujących się formułowaniem koncepcji kształcenia, w tym możliwość zgłaszania swoich uwag odnośnie do celów i efektów procesu kształcenia.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1)

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały przyjęte Uchwałą nr 5/2012 Senatu Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Bochni z dnia 28.05.2012 w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia i programu studiów dla kierunku studiów *finanse i rachunkowość*. Efekty kształcenia ocenianego kierunku studiów zostały umiejscowione w obszarze nauk społecznych. Zaliczono je do trzech dziedzin: nauk społecznych, nauk ekonomicznych i nauk prawnych. W dziedzinie nauk społecznych odniesiono je do

dwóch dyscyplin: nauki o polityce publicznej i socjologii, w dziedzinie nauk ekonomicznych odniesiono je do trzech dyscyplin: ekonomii, finansów oraz nauk o zarządzaniu. Natomiast w dziedzinie nauk prawnych przyporządkowano je do dyscyplin: nauki o administracji i prawo.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów opiera się na 13 efektach z zakresu wiedzy, 13 z zakresu umiejętności i 12 z zakresu kompetencji społecznych. Efekty te pokrywają wszystkie efekty określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2.11.2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr. 253, poz. 1520) dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Każdy z efektów kierunkowych został odniesiony do od jednego do pięciu efektów obszarowych. Odniesienia te są prawidłowe.

Dla ocenianego kierunku studiów opracowane zostały także efekty kształcenia dla każdego przedmiotu określone w kartach przedmiotów jako modułowe. Dla każdego przedmiotu ujętego w programie kształcenia opracowano po 2-3 efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Na tej podstawie należy stwierdzić, że kierunkowe i przedmiotowe (modułowe) efekty kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia zostały opracowane zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Studenci w większości nie znają terminologii związanej z Krajowymi Ramami Kwalifikacji, tylko nieliczni obecni na spotkaniu potrafili wskazać typologię efektów kształcenia. Zespół Oceniający zaleca władzom jednostki prowadzącej oceniany kierunek propagowanie wiedzy na temat Krajowych Ram Kwalifikacji, ze szczególnym uwzględnieniem informacji o efektach kształcenia.

Powiązania efektów kierunkowych przyjętych dla ocenianego kierunku studiów z ich realizacją na poziomie efektów poszczególnych przedmiotów zostały ujęte w macierzach efektów kształcenia opracowanych dla poszczególnych specjalności. Powiązania te nie zawsze są prawidłowe. Np. dla specjalności Finanse publiczne efekt K_W01 „Posiada podstawową wiedzę o miejscu i roli finansów i rachunkowości w naukach ekonomicznych oraz ich powiązaniu z innymi dyscyplinami nauk społecznych” przyporządkowano do efektów przedmiotów: Język angielski lub niemiecki. Dla efektu K_W04 „Zna podstawowe zasady rachunkowości finansowej w świetle krajowych i międzynarodowych standardów i metody sporządzania i analizy sprawozdań finansowych” wskazano efekty przedmiotowe z Matematyki, a nie podano efektów przedmiotowych Rachunkowości. Dla efektu K_U02 „Potrafi wykorzystać wiedzę o sposobach pozyskania danych informacji i dokonać ich analizy w oparciu o metody nauk finansowych w celach zarządczych” wskazano m.in. efekty przedmiotowe dla takich przedmiotów jak Geografia ekonomiczna i Historia gospodarcza.. Dla efektu K_U04 „Potrafi wykorzystać narzędzia i metody ilościowe do sporządzania prognoz procesów gospodarczych i finansowych w celach zarządczych” podano m.in. efekty przedmiotowe dla BHP oraz Przynależenie biblioteczne.

W kartach przedmiotów określono modułowe efekty kształcenia (odnoszące się do poszczególnych przedmiotów). Dla każdego z nich wskazano odniesienie do efektów kierunkowych. Poszczególne efekty modułowe odniesiono do od jednego do nawet sześciu efektów kierunkowych. Podano także stopień pokrycia w skali trzystopniowej. W kartach przedmiotów przyporządkowano również efekty przedmiotowe do poszczególnych treści programowych, odrębnie dla wykładów i ćwiczeń. Zdarzają się jednak efekty sformułowane zbyt ogólnie. Na przykład dla przedmiotu Finanse sformulowano tylko jeden efekt w zakresie wiedzy (MW1), który odniesiono aż do 6 efektów kierunkowych. Dla kilku efektów przedmiotowych dokonane przyporządkowania efektów kierunkowych nie mają uzasadnienia merytorycznego. Zespół oceniający zaleca przegląd spójności efektów przedmiotowych i kierunkowych w celu właściwego ich wzajemnego przyporządkowania. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie byli w stanie ocenić spójności kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia. Nie posiadają wiedzy na temat różnic pomiędzy kierunkowymi i przedmiotowymi efektami kształcenia, dotychczas nie interesowali się też tymi zagadnieniami.

Analiza własna pozwala stwierdzić, że jednostka zapewnia dostęp do informacji o efektach kierunkowych i przedmiotowych, z podziałem na poszczególne moduły. Są one opublikowane na stronie internetowej jednostki. Studenci nie widzą potrzeby zapoznawania się z informacjami na powyższy temat.

Dla ocenianego kierunku studiów określone zostały cele kształcenia dla poszczególnych przedmiotów. Podano je w kartach dla modułu opracowanych dla wszystkich przedmiotów. Zawierają one informacje o wiedzy i umiejętnościach kształtowanych w ramach poszczególnych przedmiotów. Dla większości przedmiotów jest to jeden cel w zakresie przekazywanej wiedzy i jeden określający związaną z nim umiejętność. Opracowana została także karta przedmiotu dla praktyki. Określa ona w szczególności cele, efekty kształcenia w układzie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych związane z tym elementem programu kształcenia.

Na podstawie analizy wskazanych w każdej karcie przedmiotu powiązań efektów przedmiotowych (modułowych) z efektami kierunkowymi oraz stosowanych w ramach danego przedmiotu metod dydaktycznych można stwierdzić, że możliwe jest osiągnięcie w procesie kształcenia założonych celów i szczegółowych efektów kształcenia, w zakresie ogólnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ocena ta nie odnosi się do przedmiotów dla których, jak wskazano powyżej, dokonano niewłaściwego przyporządkowania efektów kierunkowych.

Studenci ocenianego kierunku obecni na spotkaniu z ZO pozytywnie ocenili możliwość osiągnięcia ogólnych i specyficznych efektów kształcenia, które zostały określone w treści przedmiotów wraz z przewidzianymi programem studiów praktykami zawodowymi, a tym samym zrealizowanie zakładanej sylwetki absolwenta kierunku.

Uczelnia zamieszcza informacje na temat efektów kształcenia w informatorach dla kandydatów na studia, katalogach i broszurach informacyjnych. Informacje na temat oferty kształcenia dostępne są także na stronie internetowej Uczelni i Wydziału.

Podczas spotkania z ZO studenci pozytywnie ocenili dostępność opisu założonych efektów kształcenia. Wszystkie informacje dotyczące efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są zawarte w sylabusach zajęć.

Studenci mogą zapoznać się z treścią sylabusów w trakcie prezentowania ich przez nauczycieli akademickich podczas pierwszych zajęć dydaktycznych. Ponadto sylabusy są udostępnione na stronie internetowej Uczelni.

2.2).

Kierunkowe i modułowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów oparte zostały na prawidłowej pod względem merytorycznym terminologii i są zrozumiałe dla odbiorcy informacji. Dla ich sformułowania posłużono się pojęciami odpowiadającymi dyscyplinom naukowym, w ramach których został umiejscowiony oceniany kierunek studiów. Użyty w dokumentach język opisu nie sprawia problemu ze zrozumieniem treści poszczególnych efektów. Jednocześnie sposób sformułowania kierunkowych i modułowych efektów kształcenia pozwala na stworzenie przejrzystego systemu ich weryfikacji.

Studenci są świadomi, co daje im udział w zajęciach. Przedstawione im przykładowe zakładane efekty kształcenia uznają za sformułowane w sposób zrozumiały, oceniają je jako możliwe do sprawdzenia..

2.3)

Stosowany w jednostce prowadzącej oceniany kierunek studiów system oceny realizacji efektów kształcenia i weryfikacji zakładanych celów kształcenia jest oparty na regulacjach zawartych w Regulaminie studiów oraz kartach przedmiotów. System ten jest w pełni przejrzysty i powinien być zrozumiały dla podmiotów, których dotyczy. Zawarte w nim rozwiązania wskazują jakie warunki musi spełnić student dla uzyskania zaliczenia przedmiotu, semestru, roku studiów, praktyki zawodowej. Określają na jakiej podstawie jest dokonywana ocena pracy dyplomowej, w oparciu o jakie warunki może być zaliczony cały cykl kształcenia na danym poziomie studiów.

Rozwiązania stosowane w jednostce prowadzącej oceniany kierunek studiów są przejrzyste a informacje na ich temat są dostępne dla zainteresowanych podmiotów w formie dokumentów bądź wyjaśnień ustnych przekazywanych studentom.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO system oceny efektów kształcenia jest odpowiedni, wystarczająco zrozumiały i obiektywny. Informacje są im przekazywane przez nauczycieli akademickich oraz opublikowane na stronie internetowej Uczelni, Dostępność do informacji na ten temat studenci uznali za wystarczającą.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów określa formę zaliczenia a tym samym potwierdzenia określonych dla niego celów i efektów kształcenia. Metody i kryteria zaliczenia przedmiotów określone zostały w kartach przedmiotów. Są one indywidualnie dobrane do danego przedmiotu uwzględniając formę prowadzonych zajęć oraz rodzaj wiedzy i umiejętności przekazywanych i kształtowanych w procesie kształcenia. Jako formy weryfikacji realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia stosuje się egzaminy testowe o charakterze testu jednokrotnego bądź wielokrotnego wyboru, pytania opisowe, rozwiązywanie zadań problemowych, egzamin ustny, ocena aktywności na ćwiczeniach, ocena projektu. Zwraca uwagę dominacja egzaminów pisemnych w formie testowej. Testy jednokrotnego wyboru stosowane są w szczególności w ramach przedmiotów (np. Rachunkowość), dla których sprawdziany powinny opierać się na rozwiązywaniu odpowiednio rozbudowanych zadań. Jedynie z

nielicznych przedmiotów studenci przygotowują projekty czy inne opracowania wymagające szerszym wykazaniem się umiejętnościami i kompetencjami społecznymi. Można jednak przyjąć, że w ramach oceny aktywności na ćwiczeniach oraz form sprawdzianów pisemnych przewidujących rozwiązywanie zadań weryfikowane są w niezbędnym zakresie nie tylko wiedza, ale i umiejętności studentów.

Karty przedmiotów zawierają opis wszystkich kategorii efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne). System obejmuje różnorodne formy weryfikacji efektów kształcenia. Wśród wymienionych form studenci wyróżnili w szczególności: egzaminy pisemne, kolokwia i testy cząstkowe, egzaminy ustne, prezentacje, uczestnictwo w dyskusjach i pracach zespołowych, aktywność na zajęciach i inne. Obecni na spotkaniu z ZO pozytywnie ocenili zróżnicowane formy weryfikacji efektów kształcenia oraz uznali je za właściwe w procesie ich kształcenia.

Studenci stwierdzili, iż podczas pierwszych zajęć wszyscy nauczyciele akademicy podają do wiadomości studentów szczegółowe dane dotyczące weryfikacji efektów kształcenia. Warunki zaliczania przedmiotów są dla nich zrozumiałe i nie budzą ich wątpliwości

*Ocena czy system umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania, ekspert 1 dydaktyka, ekspert- student

Podstawowe regulacje dotyczące trybu i warunków odbywania zajęć dydaktycznych oraz uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów określa Regulamin Studiów Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach obowiązujący od 1 października 2013 r. Wprowadza on rozwiązania obowiązujące powszechnie w krajowym szkolnictwie wyższym. Zaliczenia zajęć dokonuje osoba prowadząca przedmiot. Zaliczenia przedmiotu objętego egzaminem dokonuje prowadzący wykład. Studentowi przysługują dwa terminy poprawkowe. Regulamin określa w szczególności zasady przeprowadzania zaliczenia i egzaminu komisyjnego. Określa także zasady dokonywania wpisu warunkowego na wyższy semestr. Podstawowym etapem zmierzenia i oceny efektów kształcenia jest realizacja poszczególnych przedmiotów. W kartach przedmiotów określono metody i kryteria zaliczania przedmiotów oraz stosowane formy zaliczeń.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje przygotowanie przez studenta pracy dyplomowej. Jest ona zgodnie z Regulaminem studiów wykonywana pod kierunkiem osoby posiadającej co najmniej stopień naukowy doktora. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej bierze się pod uwagę zainteresowania naukowe studenta oraz możliwości kadrowe Uczelni. Regulamin studiów nie wiąże tematu pracy z kierunkiem studiów i dorobkiem naukowym promotora. Tematy prac dyplomowych zatwierdza dziekan. Oceny pracy dokonuje promotor i recenzent wyznaczony przez dziekana. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powoływaną przez dziekana, w skład której wchodzi dziekan bądź osoba przez niego upoważniona ze stopniem co najmniej doktora, nauczyciel akademicki z przedmiotów kierunkowych z tytułem naukowym co najmniej doktora (pisownia oryginalna) i nauczyciel akademicki z przedmiotów specjalnościowych z tytułem naukowym co najmniej doktora (pisownia oryginalna). Regulamin nie wymienia jako członków komisji promotora i recenzenta. Dziekan określa szczegółowy zakres wiedzy i umiejętności, które obowiązują studenta na egzaminie dyplomowym. Ostateczny wynik ze studiów ustala się w oparciu o algorytm z wagami $\frac{1}{2}$ średniej ocen ze studiów i po $\frac{1}{4}$ ocen z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Wagi takie, w opinii ZO nadmiernie promują ostatni etap studiów, jakimi są praca dyplomowa i egzamin dyplomowy.

Uczelnia określiła także zasady formalne odnoszące się do pisania prac dyplomowych (Zarządzenie nr 06/09/2014 Rektora SSW w Kielcach z dnia 20 września 2014 r.). Określono w nich ogólne wymogi odnoszące się do pracy dyplomowej, sposób sporządzania przypisów, bibliografii i inne kwestie techniczne.

Stosowany w jednostce prowadzącej oceniany kierunek studiów system umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach, w tym w ramach procesu dyplomowania. Brak jest jednak jednoznacznego określania wszystkich niezbędnych elementów odnoszących się do tego ostatniego.

W opinii studentów system umożliwia właściwe zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych etapach studiów. Warunkiem zaliczenia przedmiotu lub praktyki jest wypełnienie przez studentów wymagań określonych przez nauczyciela akademickiego lub opiekuna praktyki, co oznacza terminowe uzyskanie wymaganych w programie studiów efektów kształcenia.

W kartach przedmiotów podano kryteria oceny wiedzy i umiejętności. Odnosząc się do obowiązującej w Uczelni skali ocen podano jaką wiedzą i umiejętnościami musi wykazać się student dla uzyskania danej oceny. Co do zasady przyjęto, że dla uzyskania oceny dostatecznej student musi uzyskać co najmniej 51 % punktów możliwych do otrzymania w ramach form weryfikacji i oceny przyjętych dla danego przedmiotu.

Zasady związane z zaliczeniem poszczególnych etapów studiów i całych studiów określone są w Regulaminie studiów Uczelni. Oparty jest on na regulacjach powszechnie stosowanych w krajowym szkolnictwie wyższym.

Na tej podstawie można stwierdzić, że wymagania dotyczące weryfikacji realizacji efektów kształcenia są odpowiednio wystandaryzowane.

Wymagania egzaminacyjne są z reguły określone przez nauczycieli akademickich z momentem rozpoczęcia zajęć dydaktycznych, a następnie konsekwentnie realizowane. Studenci znają zakres materiału do opanowania, korzystają także z sylabusów. Każdy zainteresowany student może łatwo sięgnąć do informacji zawartych w sylabusach, poznać program zajęć i sposób weryfikacji wiedzy.

Odsiew na ocenianym kierunku studiów jest stosunkowo niewielki. W roku akademickim 2011/2012 wyniósł 8,5 %, w roku akademickim 2012/2013 spadł do 1,2 %, w roku akademickim 2013/2014 wyniósł 5 %. Uczelnia jako główną przyczynę odsiewu podaje rezygnację ze studiów. Rezygnacje te następują głównie z powodu trudności w łączeniu studiów z pracą zawodową bądź wyjazdem zagranicznym, rzadziej z powodu niskiego potencjału intelektualnego.

W opinii obecnych na spotkaniu z ZO studentów przyczyn rezygnacji wielu osób można się upatrywać w błędnym wyborze kierunku studiów lub problemach rodzinnych, wyjazdu za granicę.

Informacje na temat stosowanego systemu oceny zawarte są w Regulaminie studiów. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte są w sylabusach przedmiotów. O stosowanych zasadach i kryteriach zaliczania przedmiotów studenci informowani są także na pierwszych zajęciach.

Podstawowe zasady systemu oceniania, w tym skala ocen (2,0 - 5,0), określone są w § 42-45 Regulaminu Studiów Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach. Skala ocen dzieli się na dwie kategorie: ocenę negatywną (2,0) oraz oceny pozytywne (3,0 – 5,0). System i skala ocen są zdaniem studentów właściwe.

Ponadto na pierwszych zajęciach dydaktycznych nauczyciele akademicy omawiają sylabusy oraz przedstawiają opisany w nich system oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia, co potwierdzili studenci podczas rozmowy z członkami ZO. Informacje na temat stosowanego systemu oceny, zawarte w regulaminie studiów oraz kartach przedmiotów, są dostępne na stronie internetowej jednostki.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów nie realizuje na nim zajęć w formie kształcenia na odległość.

2.4)

Monitorowanie losów absolwentów prowadzone było do 2014 r. w sposób nieprofesjonalny polegający na utrzymywaniu kontaktów przez pracowników dziekanatu z absolwentami. Efektem tego typu monitorowania losów absolwentów było uzyskiwanie informacji w tym czy są aktualnie zatrudnieni.

Od 2014 r. podjęto współpracę z Politechniką Krakowską w zakresie monitorowania losów absolwentów. Przeprowadzone zostały badania z wykorzystaniem systemu EPAK po upływie 6 miesięcy od ukończenia studiów. Wzięło w nich udział jedynie 10 studentów Wydziału Zamiejscowego w Bochni, którzy wyrazili zgodę na objęcie ich takimi badaniami. Przedmiotem oceny były kwestie związane z zatrudnieniem absolwentów. Natomiast w ramach tego etapu badań absolwenci nie oceniali kwestii związanych z programem kształcenia.

Na tej podstawie należy stwierdzić, że Uczelnie podjęła badania losów absolwentów. Nie są one jeszcze prowadzone w pełnym zakresie.

Uczelnia obecnie wdraża system monitorowania losu absolwentów i weryfikacji efektów kształcenia oparty na komputerowej platformie pn. „Elektroniczna Platforma Analizy Kompetencji” (EPAK), opracowanej w Politechnice Krakowskiej w ramach projektu „Monitoring losów absolwentów – drogą do sukcesu uczelni XXI wieku”. W najbardziej ogólnym ujęciu, EPAK składa się z trzech głównych modułów: ankietowania, raportowania i przetwarzania danych. W zależności od ról, uprawnień i obowiązków, w systemie EPAK można wyróżnić następujące grupy użytkowników: przedstawiciele szkoły wyższej, absolwenci, pracodawcy.

Podczas pierwszego badania kwestionariusze zostały wysłane z wykorzystaniem systemu EPAK do tych absolwentów, którzy wyrazili pisemną zgodę na udział w nim, udostępnili swoje adresy mailowe i zostali zarejestrowani w bazie danych opracowanej na potrzeby badania. W badaniu wzięło udział 10 osób 6 miesięcy po obronie pracy dyplomowej w czerwcu 2013 roku. Status zawodowy absolwentów rozpatrywany jest w trzech kategoriach absolwenci pracujący, absolwenci niepracujący i kontynuujący naukę, respondenci niepracujący. Oceniany jest poziom satysfakcji z wykonywania pracy, zgodność pracy z kierunkiem

wykształcenia, wielkość instytucji, w których zatrudnieni są absolwenci, warunki otrzymania pracy, czy otrzymanie oferty uzależnione było od posiadania dyplomu ukończenia studiów na wybranym kierunku.

W ramach oceny jakości kształcenia przeprowadzonej w 2007 r. wskazano na niezgodność tematyki części prac licencjackich z kierunkiem studiów oraz specjalizacji naukowej promotorów z tematyką prac powstających pod ich opieką. W ramach kolejnej oceny przeprowadzonej przez PKA w 2011 r. nie sformułowano uwag w ramach niniejszego kryterium.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

- 1) Analiza tematów prac dyplomowych obronionych w roku akademickim 2013/2014 wskazuje, że wszystkie są zgodne z kierunkiem studiów *finanse i rachunkowość*.
- 2) Recenzje prac, zarówno promotora, jak i recenzenta zewnętrznego, z reguły nie zawierają uzasadnienia oceny, zwłaszcza wysokiej, a bardziej koncentrują się na opisie zawartości pracy.
- 3) Prace dyplomowe zawierają części empiryczne, ale dość wąskie, odnoszące się do jednostkowych przypadków przedsiębiorstw bądź gmin, a zawarte w nich analizy są słabo rozbudowane.
- 4) Prace etapowe, przeprowadzane bardzo często w formie testu jednokrotnego wyboru, wskazują, że przedmiotem weryfikacji jest głównie wiedza, a w mniejszym zakresie umiejętności.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia zostały opracowane zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Założone kierunkowe i specjalnościowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku są spójne oraz możliwe do osiągnięcia w czasie całego procesu dydaktycznego. Natomiast analiza efektów przedmiotowych wskazała iż występują przypadki braku pełnej ich spójności z efektami kierunkowymi. Generalnie istnieje możliwość (poza wskazanymi przypadkami) realizacji efektów kierunkowych poprzez efekty przedmiotowe oraz określone dla praktyk zawodowych. W systemie weryfikacji efektów kształcenia należy wzmocnić sposoby weryfikacji umiejętności osiągniętych przez studentów. Zapewniony jest dostęp do informacji na temat efektów kształcenia i programu kształcenia. Studenci nie znają terminologii związanej z Krajowymi Ramami Kwalifikacji, tylko nieliczni obecni na spotkaniu potrafili wskazać typologię efektów kształcenia. Wszelkie opisy założonych efektów kształcenia są powszechnie dostępne dla studentów.

2.2) Sposób sformułowania kierunkowych i modułowych efektów kształcenia jest zrozumiały i pozwala na stworzenie przejrzystego systemu ich weryfikacji. Efekty kształcenia sformułowane są w sposób zrozumiały oraz są sprawdzalne w procesie kształcenia poprzez różne formy weryfikacji.

2.3) Rozwiązania w zakresie weryfikacji i oceny realizacji efektów kształcenia są przejrzyste a informacje na ich temat są dostępne w formie dokumentów bądź wyjaśnień ustnych przekazywanych studentom. System weryfikacji efektów kształcenia w niezbędnym zakresie uwzględnia wszystkie kategorie efektów kształcenia. Wymagania dotyczące weryfikacji realizacji efektów kształcenia są odpowiednio wystandaryzowane. System weryfikacji umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach, w tym w ramach procesu dyplomowania. Brak jest jednak pewnych elementów odnoszących się do procesu dyplomowania. Uczelnia zapewnia w niezbędnym zakresie dostęp do informacji na temat stosowanego systemu ocen. System oceny efektów kształcenia jest powszechnie dostępny dla studentów. Nie budzi on zastrzeżeń, ze względu na swoją przejrzystość i obiektywność. Obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) i przewiduje różnorodne sposoby ich weryfikacji.

2.4) Uczelnia podjęła badania losów absolwentów, ale nie są jeszcze prowadzone w pełnym zakresie.

Kryterium 3. Program studiów umożliwi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

3.1)

Koncepcja kształcenia przyjęta dla ocenianego kierunku studiów zakłada, że absolwent kierunku *finanse i rachunkowość* uzyska wiedzę ogólnoeconomiczną, teoretyczną wiedzę z zakresu przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych. Absolwent jest wyposażony w szczególności w wiedzę ogólną z zakresu mechanizmów funkcjonowania gospodarki, tworzących ją przedsiębiorstw, instytucji, organizacji i gospodarstw domowych. Wiedza ogólna jest uzupełniana o wiedzę specjalistyczną zgodnie z wybraną specjalnością, odnoszącą się do krajowych i międzynarodowych rynków, instrumentów i instytucji finansowych, sektorze usług, w tym usług finansowych, sektorze publicznym szczebla rządowego i samorządowego oraz wiedzę z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości finansowej i gospodarczej. Wskazany zakres wiedzy absolwenta jest uzupełniany o umiejętności odnoszące się do jej stosowania w praktyce. Absolwent jest także wyposażony w umiejętności komunikowania się w co najmniej jednym języku obcym oraz korzystania z programów i aplikacji komputerowych stosowanych w przedsiębiorstwach i instytucjach na średnim i wyższym szczeblu zarządzania. Założenie dotyczące wyposażenia absolwenta w umiejętności związane z techniką komputerową nie znajduje jednak odpowiedniego odzwierciedlenia w programie kształcenia. Studenci ocenianego kierunku studiów mają bowiem tylko jeden przedmiot realizowany w laboratorium komputerowym, jakim jest Technologia informacyjna. W szczególności brakuje zastosowania techniki komputerowej do przedmiotów z zakresu rachunkowości.

Elementem sylwetki absolwenta ocenianego kierunku studiów są także kompetencje społeczne przygotowujące go do uczestniczenia w życiu społecznym państwa i tworzących je wspólnot oraz w funkcjonowaniu wspólnoty międzynarodowej. Zwraca się w szczególności uwagę na kształtowanie kompetencji związanych z potrzebą uczenia się w ciągu całego życia oraz efektywnego funkcjonowania we wspólnotach lokalnych, regionalnych i na rynku międzynarodowym. W ramach kształtowania sylwetki absolwenta ocenianego kierunku studiów zwraca się także uwagę na kierowanie się przez niego wartościami etycznymi i kulturowymi zgodnymi z narodowym dziedzictwem kulturowym.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Studia na ocenianym kierunku trwają sześć semestrów. Studia są prowadzone wyłącznie w formie niestacjonarnej. Łączna liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego wynosi 1391. W tej liczbie mieści się 1216 godzin zajęć dydaktycznych (wykładów, ćwiczeń, seminariów, lektoratów). Pozostałe godziny przeznaczone są na konsultacje (średnio 3 godziny na przedmiot) oraz 2 godziny na zaliczenia i egzaminy.

Program kształcenia obejmuje cztery moduły: przedmioty ogólnego wykształcenia, przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe i przedmioty specjalnościowe. Moduł przedmiotów ogólnych obejmuje w szczególności naukę języka angielskiego w wymiarze 120 godzin, Technologię informacyjną, Etykę w biznesie, Psychologię bądź Socjologię do wyboru oraz Geografię ekonomiczną bądź Historię do wyboru. Na tę grupę przedmiotów przypada łącznie 236 godzin zajęć. Moduł przedmiotów podstawowych obejmuje 8 przedmiotów z zakresu ekonomii, finansów, prawa i metod ilościowych składających się na kanon wykształcenia podstawowego w dziedzinie nauk ekonomicznych. Przewidziano dla nich łącznie 360 godzin zajęć. Moduł przedmiotów kierunkowych składa się z 15 przedmiotów, w tym 9 stanowiących kanon wiedzy z zakresu finansów, 2 przedmioty z ekonomii oraz 4 pary przedmiotów do wyboru o treściach programowych związanych z ekonomią, finansami bądź zarządzaniem. Na tę grupę przedmiotów przewidziano łącznie 470 godzin zajęć. Moduł przedmiotów specjalnościowych składa się z 4 przedmiotów związanych ze specjalnością oraz praktyki w wymiarze 160 godzin i seminarium dyplomowego w wymiarze 60 godzin. Na cztery przedmioty specjalistyczne przypada tym samym jedynie 80 godzin. Prowadzi to do stwierdzenia, że zakres przekazywanej wiedzy i umiejętności specjalistycznych jest wąski.

Na ocenianym kierunku studiów oferowane są dwie specjalności: Finanse publiczne oraz Rachunkowość. Przedmioty specjalnościowe oferowane w ramach tych specjalności są zgodne z kanonem wiedzy finansów i odpowiadają merytorycznie danej specjalności.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje dwie podstawowe formy zajęć, tj. wykłady i ćwiczenia. Wyjątkiem jest lektorat z języka obcego oraz laboratorium z informatyki. Ćwiczenia, laboratorium i lektoraty stanowią 49 % ogólnej liczby godzin zajęć dydaktycznych. Większość przedmiotów jest prowadzona zarówno w formie wykładu, jak i ćwiczeń co pozwala na przekaz wiedzy i kształtowanie umiejętności oraz kompetencji społecznych. Wykłady prowadzone są jako: wykłady problemowe z wykorzystaniem ilustracji wizualnej i omawianiu przykładów zastosowań. Natomiast jako metody

dydaktyczne prowadzenia ćwiczeń stosuje się: rozwiązywanie zadań problemowych i liczbowych, dyskusje, analizy przypadków, pracę w grupach, wykonywanie i prezentację projektów, przygotowanie i prezentację referatów. Formy zajęć są zasadniczo prawidłowo dobrane go poszczególnych przedmiotów.

Analiza programu kształcenia ocenianego kierunku studiów wskazuje, że czas trwania kształcenia, dobór treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia pozwalają na osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu oraz całych studiów. Zbyt wąski jest jednak zakres kształcenia specjalnościowego.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO liczba godzin przypisana do poszczególnych przedmiotów jest właściwa. W tym zakresie, jak również w przypadku opinii na temat formy prowadzenia zajęć oraz metod kształcenia pojawiły się pozytywne oceny. Dobór treści kształcenia uznano za prawidłowy i spójny.

System ECTS na ocenianym kierunku studiów działa w oparciu o Regulamin stosowania Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów Zaliczeniowych w Staropolskiej Szkole Wyższej w Kielcach. Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje uzyskanie łącznie 180 punktów ECTS. Uzyskanie zaliczenia każdego semestru wymaga zgromadzenia 30 punktów ECTS. Podział punktów na poszczególne moduły jest następujący: przedmioty ogólnego wykształcenia 20, przedmioty podstawowe 40, przedmioty kierunkowe 60 i przedmioty specjalnościowe 45. Za seminarium dyplomowe przewidziano 10 punktów ECTS, a za praktykę zawodową 5. Łączna liczba punktów z przedmiotów wybieralnych wynosi 55, co stanowi 31 % punktów przewidzianych dla całego programu kształcenia. Połowę wszystkich punktów ECTS student otrzymuje za zajęcia o charakterze praktycznym realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. Do tej grupy zaliczono ćwiczenia, lektoraty, seminarium dyplomowe i praktykę zawodową.

System ECTS stosowany na ocenianym kierunku studiów opiera się na prawidłowych rozwiązaniach i jest zgodny z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Służy on do zaliczania przedmiotów i etapów studiów. Nie jest natomiast w praktyce wykorzystywany do przenoszenia efektów kształcenia ze względu na brak mobilności studentów.

Program kształcenia na ocenianym kierunku umożliwia indywidualizację programu kształcenia w oparciu o system punktów ECTS. Studenci mają możliwość wyboru specjalności: finanse publiczne lub rachunkowość.

Przedmioty podstawowe realizowane są w zdecydowanej większości, poza Makroekonomią i Ekonometrią, w pierwszym roku studiów. Przedmioty kierunkowe realizowane są w większości na drugim roku, a część na trzecim. Wszystkie przedmioty specjalnościowe są ujęte w planie studiów trzeciego roku. Pomiędzy poszczególnymi przedmiotami wstępuje właściwe następstwo czasowe. Prowadzi to do stwierdzenia, że sekwencja przedmiotów na ocenianym kierunku studiów jest prawidłowa.

Zespół oceniający odnotował pozytywne oceny studentów odnośnie realizowanego na ocenianym kierunku planu studiów. W ich opinii rozłożenie zajęć jest prawidłowe i stwarza możliwość efektywnego kształcenia i nauki. Sekwencja przedmiotów jest spójna i poprawna, dzięki czemu nie występuje problem powtarzania treści na poszczególnych przedmiotach lub braku wiedzy niezbędnej do kontynuowania innego przedmiotu.

Praktyki zawodowe są elementem programu kształcenia ocenianego kierunku studiów. Cele i zasady odbywania praktyk zawodowych zostały uregulowane w Zarządzeniu Nr 08/09/2014 Rektora Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach z dnia 20 września 2014 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu praktyk na kierunku *finanse i rachunkowość*. Regulamin określa cele praktyk zawodowych, wymian czasowy praktyki, przewiduje powołanie koordynatora praktyk i zakres jego obowiązków, warunków zaliczania praktyk, możliwości zaliczania praktyk w oparciu o wykonywaną pracę zawodową zgodną ze specjalnością studiów. W karcie przedmiotu określono trzy cele dla praktyki zawodowej: pogłębienie i poszerzenie wiedzy teoretycznej uzyskanej na zajęciach, przygotowanie studenta do pracy zawodowej oraz zgromadzenie informacji i danych do pracy dyplomowej. Dla praktyki w sposób poprawny określone zostały efekty kształcenia i treści programowe. Wymiar praktyki wynosi 160 godzin. Student otrzymuje za praktykę 5 punktów ECTS.

Praktyka zawodowa odbywa się po czwartym semestrze studiów w okresie wakacyjnym. Praktyka realizowana jest w instytucjach i przedsiębiorstwach wybranych przez studenta. Zaliczenie praktyki dokonywane jest na podstawie dzienniczka dokumentującego zrealizowanie przyjętych dla niej celów. Z obowiązku odbycia praktyki zwalniane są w drodze indywidualnych decyzji dziekana osoby pracujące zawodowo, prowadzące działalność gospodarczą bądź w charakterze wolontariusza, jeżeli jej charakter

spełnia wymagania przewidziane w programie praktyk. Podstawę zwolnienia stanowi podanie studenta wraz z zaświadczeniem o zatrudnieniu.

Dokumentacja praktyk zawodowych wskazuje, że jednostka zawarła porozumienia z 15 podmiotami. Są to przede wszystkim banki, ale także jednostki samorządu terytorialnego i przedsiębiorstwa. Na ocenianym kierunku studiów praktykę w roku akademickim odbyło 24 studentów i taka sama liczba otrzymała zgodę na zaliczenie praktyki na podstawie pracy zawodowej. Podstawą zaliczenia praktyki były zaświadczenia z zakładu pracy. Analiza zwolnień wskazuje, że w kilku przypadkach zakres wykonywanej pracy w niewielkim stopniu pozwalał na realizację efektów kształcenia (praca w kiosku Ruch, sekretarka). Dokumentacja praktyk wskazuje także na dokonywanie kontroli praktyk.

Program i wymiar praktyk studenckich oraz terminy i miejsca ich realizacji są zgodne z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk. W kilku przypadkach zwolnienia z praktyk odnosiły się do przypadków, gdy praca zawodowa nie w pełni pozwalała na realizację efektów kształcenia. Zespół oceniający zaleca respektowanie zasad zaliczania praktyki zawodowej uwzględniającej pracę zawodową studenta a w szczególności jej zgodność z efektami kształcenia określonymi dla praktyk zawodowych.

Organizacja studiów określona jest w Regulaminie studiów. Przewiduje on, że okresem zaliczeniowym w Staropolskiej Szkole Wyższej jest semestr bądź rok akademicki. W praktyce na Wydziale Zamiejscowym w Bochni zaliczenia ćwiczeń i egzaminy odbywają się tradycyjnie po zakończeniu zajęć z danego przedmiotu, a więc z końcem semestru.

Zajęcia wykładowe prowadzone są dla całych roczników, w grupach 50-60 osobowych. Natomiast ćwiczenia, grupy językowe i informatyczne odbywają się w grupach dwudziestokilkusobowych. Taka liczebność grup jest odpowiednia dla wykładów i ćwiczeń, natomiast nieco za duża dla nauczania języka obcego czy informatyki.

Studia na ocenianym kierunku prowadzone są wyłącznie w formie studiów niestacjonarnych. Zajęcia odbywają się w ramach zjazdów piątkowo-sobotnio-niedzielnich organizowanych zazwyczaj co dwa tygodnie. W roku akademickim 2014/2015 w semestrze zimowym odbyło się 8 zjazdów a na semestr letni zaplanowanych zostało 9 zjazdów. W piątki zajęcia rozpoczynają się od godziny 16.00 i trwają do 19.15. Natomiast w soboty od 8.00 do 19.45 i niedziele od 8.00 do 18.15 z różnym rozkładem czasowym w trakcie dnia dla poszczególnych roczników.

Podczas spotkania z ZO studenci pozytywnie ocenili plan studiów. Studenci są świadomi, jaką wiedzę i umiejętności powinni posiadać po ukończeniu ocenianego kierunku studiów, jak również aktualnych wymagań rynku pracy. Studenci pozytywnie oceniają liczbę godzin przypisaną poszczególnym przedmiotom, organizację procesu kształcenia oraz formy prowadzenia zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria).

W opinii studentów system praktyk stwarza warunki do pogłębienia i poszerzenia wiadomości teoretycznych uzyskanych na zajęciach dydaktycznych o umiejętności praktyczne, które doskonałe w zakresie wykonywanych czynności są niezbędne do sprawnego wykonywania zawodu w przyszłości.

Zasady odbywania studiów według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia oraz według indywidualnej organizacji studiów określone zostały w Regulaminie studiów SSW w Kielcach. O zgodę na ITS mogą ubiegać się w szczególności studenci szczególnie uzdolnieni posiadający średnią ze studiów nie niższą niż 4,75 oraz studenci należący do kadry narodowej bądź reprezentujący Uczelnię w rozgrywkach ligowych przynajmniej na szczeblu wojewódzkim. Szczegółowe zasady odbywania studiów według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia określa senat Uczelni. O zgodę na studiowanie według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia może ubiegać się student po ukończeniu pierwszego roku studiów. Dziekan przyznając ITS bierze w szczególności pod uwagę uzdolnienia i zainteresowania studenta wyrażające się w szczególności dobrych wynikach w nauce, udział w pracach naukowo-badawczych i rozwojowych oraz możliwości zagwarantowania studentowi opiekuna naukowego z grona nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień doktora. Natomiast indywidualna organizacja studiów jest przewidziana dla studentów wychowujących samodzielnie dzieci, niepełnosprawnych oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji życiowej.

Aktualnie na ocenianym kierunku studiów nie ma studentów korzystających z indywidualnego programu studiów. Natomiast z indywidualnej organizacji studiów korzystają dwie osoby niepełnosprawne.

Na Uczelni działa Pełnomocnik rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych, który Udziela informacji o możliwości wsparcia i pomocy studentom niepełnosprawnym rozwiązaniu zgłaszanych problemów, udziela informacji o możliwości otrzymania stypendiów specjalnych jak i innych rodzajów pomocy finansowej, organizuje szkolenia, warsztaty oraz seminaria dla studentów w zakresie wyrównania szans w studiowaniu osób niepełnosprawnych, rozwiązuje problemy w funkcjonowaniu na Uczelni związane z niepełnosprawnością, w tym dostosowanie formy egzaminu do potrzeb studenta w porozumieniu z

egzaminatorem, tworzenie indywidualnych warunków korzystania z biblioteki, adaptacji elektronicznej materiałów dydaktycznych oraz innych spraw na indywidualny wniosek studenta.

Podczas spotkania studenci oznajmili, iż formy indywidualizacji procesu kształcenia są im znane, lecz stosunkowo rzadko z tej możliwości korzystają. W przypadku indywidualizacji planu studiów i programu kształcenia nie jest ona konieczna, ponieważ program kształcenia spełnia ich oczekiwania.

3.2)

Program kształcenia ocenianego kierunku studiów został opracowany w kompletnym układzie obejmującym efekty kierunkowe i modułowe (przedmiotowe) oraz treści kształcenia dla poszczególnych przedmiotów, formy realizacji zajęć i stosowane metody dydaktyczne. Program kształcenia obejmuje grupy przedmiotów odpowiadające koncepcji kształcenia na studiach pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku *finanse i rachunkowość*. Efekty przedmiotowe zostały na ogół prawidłowo odniesione do efektów kierunkowych. Efekty przedmiotowe znajdują odpowiednie oparcie w treściach programowych. Treści te są przedstawione w sposób odpowiednio szczegółowy. Zdarzają się pewne uchybienia jak np. wskazanie realizacji efektów zawierających treści z zakresu finansów i ekonomii na zajęciach sportowo-rekreacyjnych.

Karty przedmiotów określają także metody dydaktyczne stosowane w ramach poszczególnych form dydaktycznych zajęć z danego przedmiotu. Metody te odpowiadają założonym celom kształcenia. Na tej podstawie można stwierdzić, że efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów w niezbędnym zakresie spójną całość.

W zakresie niniejszego kryterium w ramach poprzedniej oceny jakości kształcenia nie sformułowano uwag i zaleceń.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Program kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Wyjątkiem jest brak kształtowania w odpowiednim zakresie kwalifikacji związanych z posługiwaniem się techniką komputerową. Czas trwania kształcenia, dobór treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia pozwalają na osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu oraz całych studiów. System ECTS opiera się na prawidłowych rozwiązaniach zgodnych z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Sekwencja przedmiotów jest prawidłowa. Uczelnia stwarza studentom możliwości indywidualizacji studiów, w szczególności odnosi się to do osób niepełnosprawnych.

W ocenie studentów program studiów realizowany na ocenianym kierunku umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. System praktyk studenckich jest spójny z programem studiów i stwarza możliwość uzyskania odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Studenci są świadomi możliwości indywidualizacji programu studiów, posiadają wiedzę na temat systemu punktów ECTS oraz możliwości jakie ten system stwarza,

3.2) Efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów w niezbędnym zakresie spójną całość.

Kryterium 4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

4.1)

W opinii ZO PKA liczba pracowników naukowo-dydaktycznych pełnoetatowych oraz zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych do realizacji programu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość jest wystarczająca. Kwalifikacje naukowe i praktyczne tych pracowników tworzą łącznie zestaw różnorodny i uzupełniający się tak, by zasadniczo odpowiadał potrzebom wynikającym z opisu efektów kształcenia. Na 27 pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *finanse i rachunkowość* 17 osób ma wykształcenie i dorobek naukowy w dziedzinie nauk ekonomicznych, 3 osoby reprezentują nauki matematyczne, 3 osoby nauki techniczne, 2 osoby nauki społeczne, a ponadto 1 osoba reprezentuje filologię

angielską i jedna turystykę i wychowanie fizyczne. Ze względu na duży zakres przedmiotów z rachunkowości oraz konieczność wykształcenia umiejętności w zakresie praktycznego wykorzystania pakietów informatycznych z rachunkowości w zestawie nauczycieli akademickich brakuje praktyków, którzy mogliby wesprzeć kadrę akademicką w tym zakresie.

4.2)

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego 9 osób, w tym 4 samodzielnych nauczycieli akademickich i 5 doktorów. Spełnione są zapisy § 13 pkt. 1 powyższego rozporządzenia, tj.: „*nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów*”, a także § 13 pkt. 2, tj.: nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Zgodnie z wymogami art. 9a ust. 1 ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy.

Skład minimum kadrowego ocenianego jest mało stabilny, tylko 2 samodzielnych pracowników naukowo – dydaktycznych i 1 doktor stanowią minimum kadrowe nieprzerwanie od 4 lat.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)

W tezkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Należy stwierdzić, że wymagania formalne odnośnie minimum kadrowego ocenianego kierunku, określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu, zostały spełnione.

Do minimum kadrowego kierunku *finanse i rachunkowość* na poziomie studiów pierwszego stopnia, mając na uwadze jedynie kwestie formalne, można zaliczyć łącznie dziewięciu nauczycieli akademickich, w tym czterech samodzielnych pracowników nauki oraz pięciu ze stopniem naukowym doktora.

Dorobek naukowy pozwala zaliczyć do minimum kadrowego studiów I stopnia jedną osobę z tytułem naukowym profesora z dorobkiem w dyscyplinie finanse, trzech doktorów habilitowanych z dorobkiem odpowiednio w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu (1 osoba), ekonomia (1 osoba) i finanse (1 osoba) oraz pięciu doktorów, których dorobek mieści się w dyscyplinie finanse (3 osoby), dyscyplinie ekonomia (1 osoba) i dyscyplinie nauki o zarządzaniu (1 osoba). Jest to równoznaczne ze spełnieniem warunku ilościowego oraz merytorycznego dotyczącego minimum kadrowego dla studiów I stopnia. A zatem skład minimum kadrowego odpowiada wymaganiom określonym w § 14 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 poz. 1370), „*minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.*”

Zespół oceniający stwierdza, że minimum kadrowe dla studiów I stopnia na kierunku finanse i rachunkowość o profilu ogólnoakademickim jest spełnione tak w sensie formalnym, jak i merytorycznym.

Skład minimum kadrowego jest umiarkowanie stabilny. Dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich i 1 doktor stanowią minimum kadrowe nieprzerwanie od 4 lat.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 8 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014, poz. 1370) i wynosi ok. 1 : 18 (wymagana relacja 1:120).

Obsada zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku jest na ogół prawidłowa. Oznacza to, że na profilu ogólnoakademickim zajęcia z poszczególnych przedmiotów prowadzą osoby posiadające dorobek naukowy związane z prowadzonymi tematami zajęć. Są jednak pewne wyjątki. Przedmiot „Ubezpieczenia” prowadzi osoba ze stopniem naukowym doktora nauk technicznych, nieposiadająca dorobku naukowego w

zakresie ubezpieczeń, a jedynym potwierdzeniem kwalifikacji jest dwusemestralne seminarium z zakresu ubezpieczeń odbyte w 1995 r., zaś przedmiot „Handel zagraniczny” prowadzi osoba posiadająca dorobek naukowy z zakresu ubezpieczeń.

Wydział Zamiejscowy w Bochni nie prowadzi kształcenia na odległość

Załącznik nr 6 . Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

Hospitowane zajęcia odbywały się zgodnie z planem zajęć. ZO PKA zwrócił uwagę na zgodność tematyki prowadzonych zajęć z sylabusami przedmiotów. Zajęcia prowadzone były w sposób kompetentny, prowadzący znali tematykę wykładaną na zajęciach z poszczególnych przedmiotów. Uwagi ZO koncentrowały się natomiast wokół przewagi tradycyjnych metod prowadzenia zajęć (wykład tradycyjny, korzystanie z tablicy i kredy) nad metodami nowoczesnymi, z wykorzystaniem środków audiowizualnych oraz aktywizacją studentów. Poziom zajęć był odpowiedni do poziomu I stopnia studiów.

4.3).

Polityka kadrowa Wydziału Zamiejscowego w Bochni oparta była w dużej mierze na pozyskaniu pracowników na dodatkowe miejsce pracy lub pozyskaniu osób przechodzących na emeryturę w Uczelniach publicznych na podstawowe miejsce pracy. Po wchłonięciu przez Staropolską Szkołę Wyższą kadra kierunku *FiR* wzmocniona została osobą ze stopniem doktora habilitowanego ze Słowacji.

Ocena nauczycieli akademickich opiera się na zasadach wprowadzonych przez StSW w Kielcach i dotyczy: działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej pracownika. Badaniu podlega także ocena prowadzonych zajęć dydaktycznych przez pracownika na podstawie ankiety wypełnianej przez studentów i hospitację. Jest to ocena parametryczna (punktowa). Zasady tej oceny są przejrzyste i znane a ponadto zgodne z procedurą oceny pracowników naukowo-dydaktycznych stosowaną w Uczelniach polskich. Poszukiwanie nowych osób na stanowiska dydaktyczne lub naukowo-dydaktyczne odbywa się w drodze ogłoszenia na stronie www Uczelni lub poprzez nadsyłanie aplikacji do Uczelni, z których następnie powstaje baza kandydatów. Na ogół nie ma problemu ze znalezieniem osób posiadających stopień doktora. Trudniejsza sytuacja występuje na poziomie osób posiadających stopień doktora habilitowanego i tytuł profesora. Uczelnia stawia na pierwszoetatowość w polityce kadrowej, jak również na wykorzystanie możliwości stwarzanych przez program Erasmus. Uczelnia w Kielcach wspiera finansowo studia doktoranckie w Presovie (Słowacja), na SGH i w innych Uczelniach, przy czym kadra jest traktowana całościowo, z wyraźnym wskazaniem na osoby stanowiące minimum kadrowe. Staropolska Szkoła Wyższa stawia na pełną integrację kadry z Wydziału Zamiejscowego w Bochni. Zakłada przy tym, że przejście na profil praktyczny będzie wymuszać pewną zmianę kadry. W okresie przejściowym ujednoczone są procedury obowiązujące w StSW w Kielcach z Wydziałem Zamiejscowym w Bochni, dlatego trudno ocenić ich efektywność.

W spotkaniu z kadrami omówione zostały dwie kwestie, tj. perspektywy rozwoju kierunku *FiR* w nowej sytuacji organizacyjnej oraz jakości kształcenia w Wydziale Zamiejscowym w Bochni. Pracownicy w dyskusji wskazali na starania władz w kierunku rozwoju Uczelni. Połączenie Uczelni ze Staropolską Szkołą Wyższą daje perspektywy jeśli chodzi o ciągłość kształcenia, zwłaszcza w perspektywie studiów II stopnia. Kształcenie na miejscu jest tańsze niż w Krakowie. Integracja kadry ze StSW w Kielcach z Wydziałem Zamiejscowym w Bochni daje szansę na rozwój wspólnych badań. Wskazano także iż studenci, którzy studiują w Bochni są bardzo zaangażowani, autentycznie przykładają się do nauki. Umiejscowienie Uczelni jest korzystne – studenci przyjeżdżają z Brzeska, Limanowej i z okolic. Absolwenci kontynuują studia w UEK i dobrze radzą sobie na studiach II stopnia. Na pytanie o wspomaganie informatyczne na kierunku *finanse i rachunkowość* wskazano na to, że oprócz MS Excel, Symfonia i Płatnik są zainstalowane na 20 laptopach. Uczelnia w Bochni odczuwała ostatnio problemy finansowe, gdy w przeszłości dofinansowywano wyjazdy pracowników na konferencje, natomiast przez ostatnie dwa lata przed integracją ze Staropolską Szkołą Wyższą w Kielcach polityka była oszczędnościowa. Wskazano także, że Uczelnia kielecka informuje pracowników o możliwości wyjazdu w ramach programu Erasmus.

Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. ekspert 2 - kadra, ekspert formalno-prawny

**Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego - ocena: w pełni,
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych**

4.1) Liczba pracowników naukowo dydaktycznych pełnoetatowych oraz zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych jest wystarczająca. Kwalifikacje naukowe i praktyczne tych pracowników tworzą łącznie zestaw różnorodny i uzupełniający się tak, by w pełni odpowiadał potrzebom wynikającym z opisu efektów kształcenia.

4.2) Minimum kadrowe dla studiów I na kierunku *finanse i rachunkowość* o profilu ogólnoakademickim jest spełnione. Skład minimum kadrowego na ocenianym kierunku nie jest stabilny. Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku finanse i rachunkowość do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony. Większość modułów(przedmiotów) jest prowadzona przez osoby o dorobku naukowym lub doświadczeniu zawodowym właściwym z punktu widzenia szczegółowych efektów kształcenia, jednak ZO wskazał kilka wyjątków.

4.3) Polityka kadrowa SSW w Kielcach jest przejrzysta i jasna dla pracowników Wydziału Zamiejscowego w Bochni jednak na etapie integracji Uczelni trudno mówić o jej efektywności. Polityka kadrowa pozostaje w zgodzie z założeniami rozwoju kierunku *finanse i rachunkowość*. Kadra naukowo-dydaktyczna pozytywnie ocenia zmiany, w tym politykę kadrową prowadzoną na Wydziale Zamiejscowym w Bochni przez SSW w Kielcach z punktu widzenia rozwoju ocenianego kierunku

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Siedzibą Wydziału Zamiejscowego w Bochni jest zabytkowy budynek położony w centrum Bochni, którego właścicielem budynku jest Gmina Miasta Bochnia. Wydział Zamiejscowy ma umowę dzierżawy nr GMiR 72243-118/2005. W budynku Wydziału znajduje się 11 sal dydaktycznych (w tym aula, pracownia komputerowa i pracownia językowa), pomieszczenie biblioteki i czytelnia. Biorąc pod uwagę stosunkowo niedużą liczbę studentów, liczba sal jest wystarczająca. Dwie największe sale wyposażone są w stały system nagłośniający. W auli w której jest 136 miejsc zamontowany został projektor multimedialny wraz z ekranem i laptopem. Pracownia komputerowa posiada 34 stanowisk ze stałym łączem internetowym. Wyposażona jest w niezbędne programy służące do prowadzenia zajęć dydaktycznych głównie z przedmiotów technologia informacyjna, informatyka w rachunkowości oraz informatyka w sektorze publicznym. W pozostałych salach znajdują się przenośne rzutniki multimedialne wraz z ekranami i laptopami oraz tradycyjne rzutniki. Jednocześnie z zasobów infrastrukturalnych Wydziału Zamiejscowego Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach może, uwzględniając liczbę miejsc siedzących w standardowych salach dydaktycznych, korzystać 560 studentów, a dodatkowo w pracowni komputerowej 34 studentów. Dziekanat wyposażony jest w profesjonalny program pod nazwą ProAkademia, który jest kompleksowym systemem informatycznym służącym do celów administracyjnej obsługi Uczelni wyższych. Uczelnia dysponuje ponadto 1 urządzeniem ksero, 3 drukarkami, 2 urządzeniami wielofunkcyjnymi (drukarka, skaner, ksero) i innymi urządzeniami technicznymi wspomagającymi dydaktykę. Baza dydaktyczna Wydziału Zamiejscowego w Bochni jest nader skromna, jednak widoczna jest troska Władz Wydziału o utrzymanie ładu w budynku oraz wokół niego. Budynek jest podłączony do miejskiego systemu ogrzewania, dlatego przy sezonowym wyłączaniu ogrzewania jest w nim dość zimno.

W trakcie wizytacji ZO PKA wizytował laboratorium komputerowe, w którym znajduje się 20 nowych laptopów. Stosowane oprogramowanie ogranicza się przede wszystkim do pakietu office. Oznacza to możliwość wykorzystania programów obliczeniowych na podstawowym poziomie i realizacji podstawowych efektów kształcenia. Z drugiej strony zainstalowano programy do informatycznej obsługi rachunkowości takie jak Płatnik czy Symfonia jednak nie są one wykorzystywane w toku zajęć, co częściowo uniemożliwia realizację takich efektów kształcenia jak: potrafi wykorzystać wiedzę o sposobach pozyskiwania danych informacji i dokonać ich analizy w oparciu o metody nauk finansowych w celach zarządczych, potrafi dokonać prawidłowej analizy zjawisk i procesów finansowych zachodzących na rynkach finansowych i w podmiotach gospodarczych oraz w jednostkach samorządu terytorialnego w celach kontrolnych, inwestycyjnych lub na potrzeby banków i instytucji finansowych, potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości do rozwiązywania konkretnych problemów w praktyce życia gospodarczego. Uczelnia zapewnia wsparcie informatyczne studentom, gdyż mogą oni korzystać ze sprzętu komputerowego w pracowni komputerowej w trakcie dyżuru pracownika prowadzącego zajęcia z informatyki w Wydziale Zamiejscowym w Bochni Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach. Biblioteka

Wydziału zamiejscowego w Bochni jest w posiadaniu księgozbioru liczącego obecnie 3624 tytułów. Zawartość zbiorów biblioteki stanowią w większości pozycje dotyczące kierunku *finanse i rachunkowość* i związanych z nim specjalności. Czytelnia dysponuje również zbiorem 621 poz. publikacji na nośnikach CD. W okresie od 2003 do 2011 roku Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Bochni wydała 9 Zeszytów Naukowych „Folia Oeconomia Bochniensia”, które również znajdują się w bibliotece. Oprócz zeszytów naukowych wydano również ćwiczenia dla studentów. Są to „Ćwiczenia ze statystyki opisowej” wydawane od 2007 roku oraz „Ćwiczenia ze statystyki matematycznej” wydawanej od 2011 roku. Zasoby biblioteki Wydziału Zamiejscowego w Bochni są skromne. Liczba woluminów nie jest może tak mała jak liczba książek, które faktycznie mają znaczenie dla poszczególnych przedmiotów wykładanych na ocenianym kierunku studiów. Liczba niektórych książek jak np. „Rynek finansowy” W. Dębskiego jest dość duża, zaś struktura i liczba innych pozycji, dla przykładu z ekonometrii, jest zróżnicowana i dość przypadkowa. Na Wydziale w Bochni brak jest dostępu do aktualnych czasopism specjalistycznych z zakresu rachunkowości, posiadane numery czasopism dotyczą okresu sprzed kilku lat. Są to między innymi: Ubezpieczenia i Prawo Pracy, Podatki VAT, Serwis Podatkowy, Zeszyty Rachunkowości. Stanowi to pewną barierę w pisaniu przez studentów prac dyplomowych czy też wykonywaniu prac przejściowych o charakterze eseju czy projektu. Z drugiej strony Uczelnia jest otwarta na potrzeby studentów w zakresie korzystania z biblioteki. Studenci mogą korzystać z biblioteki zarówno na miejscu, w czytelni, jak i poprzez wypożyczalnię. W Internecie na stronie Uczelni istnieje baza danych biblioteki, co pozwala zorientować się w zasobie księgozbioru. Placówka działa w tygodniu w godzinach dogodnych dla studentów, a w czasie zjazdów jest otwarta również w soboty i niedziele. Dodatkowo studenci mogą korzystać z serwisu: IBUK LIBRA. Jest to czytelnia on-line podręczników akademickich i książek naukowych w języku polskim. Znajdują się tam elektroniczne wersje książek z różnych dziedzin nauki, opublikowanych przez czołowych polskich wydawców. Z punktu widzenia aktualności publikacji finansowych, które z uwagi na zmieniające się regulacje ulegają bardzo szybkim zmianom nie jest to jednak wystarczające. Uczelnia wspomaga się zbiorami zewnętrznymi, mając podpisaną umowę o współpracy naukowej, badawczej, dydaktycznej oraz edukacyjnej między Wyższą Szkołą Ekonomiczną w Bochni a Powiatową i Miejską Biblioteką Publiczną im. Jana Wiktora w Bochni, aneksowaną 5 czerwca 2014 roku przez Wydział Zamiejscowy w Bochni StSW w Kielcach. W bibliotece znajduje się aktualny wykaz książek ekonomicznych dostępnych w Czytelni PiMBP w Bochni. Studenci mogą wypożyczać książki za okazaniem legitymacji studenckiej i korzystać z nich na miejscu w czytelni PiMBP.

Podczas spotkania z ZO studenci wyrazili pozytywną opinię na temat bazy dydaktycznej służącej realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Ich zdaniem sale dydaktyczne są właściwie wyposażone w niezbędny sprzęt, w tym w: komputery, projektor, sprzęt audiowizualny oraz nagłaśniający. Sale wykładowe, ćwiczeniowe oraz pracownie komputerowe dostosowane są do liczebności grup studenckich. Jak podkreślali uczestnicy spotkania, pozwala to na osiągnięcie deklarowanych w programie efektów kształcenia. Studenci zgłosili, że brakuje na Uczelni ogólnodostępnych stanowisk komputerowych z podłączeniem do Internetu oraz bezprzewodowego dostępu Wi-Fi do sieci Internet. Ponadto studenci zauważyli, że budynek, w którym odbywają się zajęcia wymaga remontu, w salach, zwłaszcza w okresie zimowym jest niska temperatura, a sprzęt, z którego korzystają (ławki, krzesła, rzutniki) jest przestarzały i wymaga wymiany.

Budynki nie są przygotowane do obsługi studentów poza okresem zajęć. Zgodnie z opinią studentów obecnych na spotkaniu z ZO, w budynku uczelni potrzebne jest miejsce, w którym mogliby spędzić czas pomiędzy zajęciami, pouczyć się oraz zjeść obiad, jak bufet czy studencka stołówka. Ponadto studenci podkreślali, że dużym ułatwieniem byłoby również otwarcie punktu ksero.

Księgozbiór dostępny w Bibliotece Uczelni w opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO zawiera niezbędną literaturę zalecaną w ramach kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Jak podkreślali, ich zdaniem biblioteka wydziałowa jest dobrze wyposażona, a w przypadku, gdy ilość znajdujących się w niej woluminów książek i czasopism bywa niewystarczająca, mogą zawsze zgłosić zapotrzebowanie na wybrane publikacje, które są sukcesywnie dokupywane do księgozbioru.

Praktyki studenckie odbywają się w urzędzie gminy Bochnia, starostwie powiatowym w Bochni, oddziałach banków PEKAO S.A., BPH, Banku Spółdzielczego w Bochni, Stalprodukcje, Powiatowym Urzędzie Pracy, Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, Agencji Rynku Rolnego w Krakowie, MPEC w Bochni. Lista instytucji stwarza potencjalną możliwość realizacji efektów związanych z kształceniem praktycznym, ważne jest jednak właściwe umiejscowienie studenta - praktykanta w działach finansowo-księgowych oraz odpowiedni przydział realnych obowiązków.

Infrastruktura dydaktyczna Wydziału Zamiejscowego w Bochni nie jest przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Budynek Wydziału, w którym odbywają się zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku Finanse i rachunkowość, nie jest przystosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Pomimo, że obecnie na finansach i rachunkowości nie studiują osoby z niepełnosprawnościami, zaleca się władzom jednostki zmodernizowanie infrastruktury w celu usunięcia barier uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym studiowanie na ocenianym kierunku.

W ocenie PKA z dnia 12.09.2007 r. zespół oceniający zwrócił uwagę na zbyt mały księgozbiór. Pomimo widocznych starań Władz Wydziału należy podtrzymać uwagę o pewnym niedostosowaniu posiadanych zasobów bibliotecznych do potrzeb współczesnego nauczania w zakresie finansów i rachunkowości, co rzutuje na realizację zakładanych efektów kształcenia.

**Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego - ocena: znacząco,
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego**

Siedziba WZ STSW w Bochni mieści się w skromnym zabytkowym budynku. Struktura ilościowa i jakościowa sal dydaktycznych jest wystarczająca dla obecnej liczby studentów. Budynek nie posiada udogodnień dla studentów niepełnosprawnych. Pracownia komputerowa posiada 34 stanowisk ze stałym łączem internetowym, w tym 20 nowych laptopów. Stosowane oprogramowanie ogranicza się przede wszystkim do pakietu office. Oznacza to możliwość wykorzystania programów obliczeniowych na podstawowym poziomie i realizacji podstawowych efektów kształcenia. Z drugiej strony zainstalowano programy do informatycznej obsługi rachunkowości takie jak Płatnik czy Symfonia jednak nie są one wykorzystywane w toku zajęć, co częściowo uniemożliwia realizację niektórych efektów kształcenia. Baza dydaktyczna Wydziału Zamiejscowego w Bochni jest nader skromna, jednak widoczna jest troska Władz Wydziału o utrzymanie ładu w budynku oraz wokół niego. Zasoby biblioteczne WZ SSW w Bochni są również skromne, brakuje przede wszystkim aktualnych czasopism z zakresu finansów i rachunkowości. Lista instytucji oferujących praktyki stwarza potencjalną możliwość realizacji efektów związanych z kształceniem praktycznym, ważne jest jednak właściwe umiejscowienie studenta w działach finansowo-księgowych oraz odpowiedni przydział obowiązków. Infrastruktura, którą dysponuje jednostka, z perspektywy studentów, umożliwia prawidłową realizację celów kształcenia. Baza dydaktyczna jest wyposażona we właściwy sposób. Zasoby księgozbioru zgromadzonego dla potrzeb ocenianego kierunku są w ocenie studentów zadowolające i wystarczające w kontekście osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Budynek nie jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

**Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego - ocena: nie podlega ocenie
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.** ekspert 2 kadra i ekspert student

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1)

Rekrutacja kandydatów na oceniany kierunek studiów prowadzona była w roku akademickim 2014/2014 w oparciu o Uchwałę Nr 91 Senatu Wyższej Szkoły Ekonomii, Turystyki i Nauk Społecznych w Kielcach z dnia 2 lutego 2013 r. w sprawie zasad i terminów rekrutacji na I rok studiów I i II stopnia w roku akademickim 2014/2015, Zarządzenie Rektora nr 2a z dnia 16 marca 2014 r. w sprawie zasad i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia oraz studiów II stopnia w Staropolskiej Szkole Wyższej w Kielcach w roku akademickim 2014/2015 oraz Aneks do Zarządzenie nr 2a z dnia 16 marca 2014 r. Rektora Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach. Wydanie kilku regulacji związane było z przekształceniami organizacyjnymi jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów.

Zasady rekrutacji przewidują, że wstęp na studia I stopnia jest wolny. Postępowanie kwalifikacyjne odbywa się na podstawie złożonych dokumentów. Podstawowym wymogiem jest posiadanie świadectwa dojrzałości. Kandydaci, którzy ukończyli szkołę średnią za granicą zobowiązani są do potwierdzenia

ekwiwalencji zagranicznego świadectwa dojrzałości z polskim świadectwem. O przyjęciu na studia decyduje kolejność ich złożenia. Decyzję o przyjęciu na studia podejmuje dziekan. W przypadku decyzji negatywnej kandydatowi przysługuje odwołanie do Rektora. Podstawą odwołania może być jedynie wskazanie naruszenia warunków i trybu rekrutacji na studia.

Zasady rekrutacji stosowane na ocenianym kierunku studiów przewidują wolny wstęp na studia, a tym samym nie przewidują doboru kandydatów z uwzględnieniem ich wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Nie zawierają one w odniesieniu do kandydatów na studia pierwszego stopnia regulacji dyskryminujących określoną ich grupę. Uchwała rekrutacyjna nie ustala wielkości rekrutacji. Jej rozmiary na Wydziale prowadzącym oceniany kierunek studiów są stosunkowo niewielkie (ok. 60 osób), co jest zgodne z potencjałem dydaktycznym jednostki.

Postępowanie kwalifikacyjne na studia odbywa się na podstawie złożonych dokumentów. O przyjęciu na studia decyduje kolejność złożonych dokumentów. Po zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego komisja rekrutacyjna sporządza i wywiesza listy osób przyjętych na studia oraz powiadamia kandydatów o podjętych decyzjach. Kandydaci uczestniczący w rekrutacji na studia pierwszego stopnia mają obowiązek zalogowania się na stronie internetowej Uczelni www.etins.edu.pl w zakładce „Wirtualny dziekanat” oraz dodatkowo kandydat wnosi opłatę rekrutacyjną, co umożliwia wstępne przyjęcie. Na szczeblu Wydziału nie prowadzi się selekcji wstępnej kandydatów na studia, gdyż właściwa selekcja następuje w czasie kolejnych sesji egzaminacyjnych gdy następuje weryfikacja którzy studenci osiągnęli założone efekty kształcenia.

Informacje dla kandydatów na studia stale są dostępne na stronie internetowej. Zawierają one w szczególności informację o zasadach rekrutacji oraz warunkach przyjęcia. Kryteria przyjęć kandydatów na studia opisane są w sposób zrozumiały. Studenci obecni na spotkaniu z ZO nie zgłaszali zastrzeżeń do procesu rekrutacji. W opinii ZO proces rekrutacji uwzględnia zasadę równych szans i nie zawiera regulacji dyskryminujących kandydatów na studia.

W ocenie studentów, ustalone limity zapewniają warunki właściwe do efektywnego kształcenia.

7.2)

Uczelnia dokonała kalkulacji nakładu i czasu pracy niezbędnego do osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Zostały one zamieszczone w kartach modułów (przedmiotów). Zawierają one określenie liczby godzin kontaktowych, na które składają się godziny zajęć dydaktycznych wynikające z planu studiów, konsultacje, zaliczenia i egzaminy oraz pozostałe godziny przeznaczone na przygotowanie się do zajęć i studiowanie literatury, przygotowanie do egzaminu, przygotowanie projektu, raportu, referatu. Należy wskazać, że ten ostatni zakres zadań nie znajduje w odniesieniu do większości przedmiotów odzwierciedlenia w podanych w karcie metod i kryteriów zaliczenia przedmiotu. Wśród tych kryteriów nie są bowiem wskazywane prace w formie projektów, raportów bądź referatów.

Łączna liczba godzin jest przeliczana na punkty ECTS w proporcji 1 punkt = 25-30 godzin. W odniesieniu do ocenianego kierunku studiów za udział w zajęciach opartych na bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim student ocenianego kierunku studiów otrzymuje 55,6 punktów ECTS, tj. 30,9 % ogólnej ich liczby. Pozostałe 124,4 pkt. (69,1 %) otrzymuje za pracę wykonywaną samodzielnie.

Zgodnie z opinią studentów, programy studiów oraz liczba godzin z poszczególnych przedmiotów są dostosowane do zakresu materiału i czasu potrzebnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W opinii studentów przedstawionej podczas spotkania z ZO, czas przeznaczony na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia jest właściwy.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje znaczą liczbę egzaminów, bo aż 32. Są one dość równomiernie rozłożone w trakcie całych studiów, bo po 4-6 w semestrze. Egzaminami objętych jest 6 z 8 przedmiotów podstawowych (poza Matematyką i Mikroekonomią), 14 z 15 przedmiotów kierunkowych, wszystkie przedmioty specjalnościowe oraz 5 przedmiotów ogólnych. Stanowi to dużą motywację do systematycznej nauki.

W kartach przedmiotów określone zostały kryteria i metody oceny stosowane do zaliczania przedmiotów. Są one odpowiednio wystandaryzowane i tworzą odpowiednią podstawę do zapewnienia przejrzystości i obiektywizmu wystawiania ocen.

Struktura ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej była następująca: niedostateczny – brak, dostateczny 25 %, dostateczny plus 14 %, dobry 22 %, dobry plus 12 %, bardzo dobry 27 %. Struktura ocen z egzaminu dyplomowego była następująca: niedostateczny – brak, dostateczny 2 %, dostateczny plus 11 %, dobry 38 %, dobry plus 38 %, bardzo dobry 11 %. Analiza rozkładu ocen wskazuje, że co prawda nie ma nadmiernej

liczby ocen bardzo dobrych, ale nie są wystawiane oceny niedostateczny. Struktura ocen jest spłaszczona i rozkład ocen dostateczny, dobry i bardzo dobry w trakcie studiów jest zbliżony.

Stosowany w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów system oceny osiągnięć studentów jest w dużym stopniu zorientowany na proces uczenia się. Zapewnia on przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są odpowiednio wystandardyzowane.

System oceny osiągnięć studentów jest w opinii studentów zrozumiały, obiektywny i sprawiedliwy oraz zorientowany na proces uczenia się. Zdaniem studentów w większości przypadków są oceniani obiektywnie, na podstawie zdobytej wiedzy i umiejętności oraz mają zapewnioną możliwość wglądu do swoich prac w celu uzyskania informacji na temat popełnionych błędów.

Wymagania oraz forma uzyskania efektów kształcenia, które są przedstawiane na pierwszych zajęciach dydaktycznych przez nauczycieli akademickich, są respektowane wobec wszystkich studentów. Pytania egzaminacyjne mieszczą się w zakresie wymagań egzaminacyjnych.

Poza zaliczeniami i egzaminami końcowymi, wiedza i umiejętności są weryfikowane na bieżąco podczas zajęć za pomocą kolokwiów, odpowiedzi ustnych oraz udziału w dyskusji. Według studentów warunki i forma zaliczenia końcowego są im znane i obowiązują wszystkich studentów jednakowo. Studenci pozytywnie oceniają możliwość wglądu do swoich prac oraz omawianie błędów przez wykładowców.

7.3)

Działania związane z mobilnością studentów są w Wydziale Zamiejscowym w Bochni na bardzo niskim poziomie. System punktów ECTS umożliwia wymianę studentów, jednak nie jest to wykorzystywane ani też popularyzowane

Studenci obecni na spotkaniu z ZO wykazali niewielkie zainteresowanie tematyką mobilności studenckiej. Na ocenianym kierunku nie istnieje możliwość skorzystania z programu wymiany międzyuczelnianej w ramach programu Erasmus +. Studenci wskazywali, że ze względu na to, że większość z nich pracuje, brak możliwości wyjazdu na wymianę międzyuczelnianą nie jest dla nich znaczącym uchybieniem ze strony Uczelni w organizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku.

Studenci nie mają świadomości czym są punkty ECTS.

Brak współpracy międzynarodowej nie rozwija możliwości osiągnięcia efektów kształcenia.

7.4)

Brak współpracy międzynarodowej w Wydziale Zamiejscowym w Bochni, a co za tym idzie brak wpływu na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Opieka naukowa i dydaktyczna została pozytywnie oceniona przez studentów obecnych na spotkaniu z ZO. Studenci mają możliwość zindywidualizowania swojego planu studiów i programu kształcenia, a tym samym uzyskać indywidualną opiekę naukową, w szczególności nad wybitnie uzdolnionymi studentami.

Studenci posiadają informacje o procedurze dyplomowania oraz wymaganiach dotyczących egzaminu dyplomowego. Oferta seminariów, w opinii studentów jest zróżnicowana. Zazaczyli, że mogą uczestniczyć w seminariach zgodnie z ich zainteresowaniami. W ich opinii w trakcie procesu dyplomowania uzyskują niezbędne wsparcie naukowe od nauczycieli akademickich. Studenci mają swobodę w ustalaniu tematów prac dyplomowych, w przypadku wątpliwości zawsze mogą liczyć na pomoc prowadzącego seminarium.

Studenci mają swobodny dostęp do aktualnych informacji związanych z organizacją studiów i procedurami ich toku, w tym także o programach kształcenia. Wszelkie informacje publikowane są w formie komunikatów na stronie internetowej Uczelni oraz na tablicach w budynku jednostki. W razie odwołania przez nauczycieli akademickich zajęć lub konsultacji, zgodnie z opinią studentów obecnych na spotkaniu z ZO, informacje o tym są podawane w sposób zwyczajowy na stronie internetowej, wraz z wyznaczonym terminem odpracowania zajęć.

Na podstawie opinii studentów należy stwierdzić, że na ocenianym kierunku nie funkcjonuje system nauczania z wykorzystaniem metod nauczania na odległość.

Studenci pozytywnie oceniają kontakt z prowadzącymi zajęcia, z którymi mogą się spotkać w ramach konsultacji indywidualnych podczas wyznaczonego dyżuru. Komunikaty dotyczące konsultacji są umieszczone w gablotach informacyjnych znajdujących się przed pokojami kadry akademickiej. Istnieje również możliwość kontaktowania się z nauczycielami akademickimi drogą elektroniczną.

Jak podkreślali studenci obecni na spotkaniu z ZO, znane są im treści sylabusów, a kompletność informacji w nich zawartych nie budzi ich zastrzeżeń. Wspomniane karty zawierają szczegółowe elementy składowe, w tym: założenia i cele przedmiotu, metody nauczania, formy zaliczenia przedmiotu, efekty

kształcenia (kierunkowe i przedmiotowe), wskaźniki ilościowe i bilans nakładu pracy studenta, treści merytoryczne, formę weryfikacji efektów kształcenia oraz sugerowaną literaturę podstawową i uzupełniającą. W opinii studentów, wskazane treści programowe znajdują odzwierciedlenie w prowadzonych zajęciach dydaktycznych.

W przedstawionej podczas spotkania opinii studentów, materiały dydaktyczne, zalecane przez nauczycieli akademickich, są przydatne i pozwalają na realizację zakładanych celów i efektów kształcenia.

Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, które zgodnie z art. 174 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym może być przyznane studentom w liczbie nieprzekraczającej 10% studentów danego kierunku.

W roku akademickim 2014/2015 18 studentów otrzymało stypendium Rektora.

Stypendium rektora dla najlepszych studentów może otrzymać student, który uzyskał za rok studiów wysoką średnią ocen, lub posiada osiągnięcia naukowe, w pracy społecznej lub artystyczne, a także uzyskał wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym. Stypendium rektora dla najlepszych studentów student może otrzymać nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego roku studiów.

Za osiągnięcia naukowe lub artystyczne, za które może być przyznane stypendium rektora dla najlepszych studentów mogą być uznane w szczególności publikacje o charakterze naukowym lub artystycznym w ramach działalności kół naukowych, udział w pracach naukowo-badawczych lub wdrożeniowych, udział w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych połączone z publikacją lub prezentacją artykułu, uzyskane przez studenta nagrody i wyróżnienia o charakterze naukowym lub artystycznym czy też reprezentacja uczelni w organizacjach zrzeszających szkoły wyższe.

W przedstawionej podczas spotkania opinii studentów, obowiązujące zasady ubiegania się o stypendium Rektora jako stypendium motywacyjnego są odpowiednie i wystarczająco mobilizują do osiągania wysokich wyników w nauce.

Zakres opieki materialnej i socjalnej dla studentów został sformułowany w Regulaminie ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach i przewiduje wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej wymienione w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przepisy zawarte w Regulaminie przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej są zgodne z obowiązującym prawem.

Uprawnieniami w zakresie przyznawania stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi dysponuje Komisja Stypendialna, której większość, zgodnie z art. 177 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, stanowią studenci. Uczelniana Rada Samorządu Studentów uzgadnia, na mocy porozumień z Staropolską Szkołą Wyższą w Kielcach, podział środków z funduszu, zgodnie z art. 179 ust.2 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W roku akademickim 2014/2015 stypendium socjalne zostało przyznane 7 studentom.

Należy podkreślić, że decyzje stypendialne nie posiadają uchybień natury formalnej i wydawane są z poszanowaniem przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. (z późniejszymi zmianami) Kodeks postępowania administracyjnego.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO ocenili proces przyznawania świadczeń pomocy materialnej jako przejrzysty i niebudzący żadnych zastrzeżeń. Jak podkreślali, otrzymują należyte wsparcie w procesie ubiegania się o środki. Pozytywnie oceniono dostęp do informacji dotyczących możliwości ubiegania się o pomoc materialną, w szczególności terminów składania wniosków, wymaganych dokumentów, które są publikowane w formie komunikatów na tablicach informacyjnych oraz stronie internetowej jednostki i Uczelni.

Jednostka wspiera rozwój zawodowy, kulturalny i społeczny studentów. Jednostka zapewnia na potrzeby działalności ustawowej i regulaminowej samorządu studenckiego niezbędną bazę lokalową wyposażoną w sprzęt biurowy i inne środki trwale potrzebne do prawidłowego funkcjonowania, co potwierdzają członkowie samorządu studenckiego w rozmowie z ZO i co zasługuje na ocenę pozytywną. Tym samym stwierdzić należy, iż Uczelnia spełnia wymóg ustawowy z art. 202 ust. 8.

W trakcie przeprowadzanej wizytacji odbyło się spotkanie z przedstawicielami samorządu studenckiego. Na podstawie składu organów kolegialnych należy stwierdzić, iż jednostka nie spełnia wymogu art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W skład Rady Wydziału wchodzi 13 osób, w tym dwóch przedstawicieli studentów. Należy rozszerzyć skład RW o jednego przedstawiciela studentów. Zgodnie z wymogiem art. 161 ust.2. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym regulamin studiów jest uzgadniany z samorządem studenckim. Samorząd studencki deleguje swoich przedstawicieli także do prac w Komisjach Dyscyplinarnych oraz Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci przedstawili pozytywne opinie odnoszące się do systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej. Zarówno władze jednostki, jak i inni pracownicy pozytywnie odnoszą się do studentów i oferują swoje wsparcie. W ocenie studentów proces kształcenia na ocenianym kierunku jest w pełni zgodny z ich oczekiwaniami.

Studenci pozytywnie wypowiadali się o kontakcie z władzami Uczelni oraz obsługą administracyjną, wskazując na indywidualne traktowanie każdego interesanta i życzliwą atmosferę. Zawsze mogą liczyć na pomoc w kwestii pisania podań i wniosków i rzetelną informację od pracowników dziekanatu. W zakresie systemu rozpatrywania wniosków i rozstrzygania skarg, w sytuacjach problematycznych, władze Uczelni i Wydziału w miarę możliwości spotykają się z zainteresowanymi i analizują zgłaszane wnioski lub skargi. Studenci pozytywnie ocenili funkcjonujące w tym zakresie rozwiązania.

W spotkaniu z ZO PKA wzięło udział około 60 studentów ocenianego kierunku. Studenci stosunkowo aktywnie uczestniczyli w spotkaniu i odpowiadali na pytania eksperta ds. studenckich. Studenci zadeklarowali zadowolenie z wyboru Uczelni oraz studiowanego kierunku. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat funkcjonowania Uczelni. Szczególnie podkreślali, że zajęcia prowadzi bardzo dobrze wykwalifikowana kadra, głównie z krakowskich uczelni.

W zakresie pomocy naukowej, studenci podkreślali wsparcie ze strony nauczycieli akademickich. Studentom znane są treści kart przedmiotów zamieszczone na stronie internetowej Uczelni, a także przedstawiane przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach. Wspomniane karty zawierają podstawowe elementy, takie jak treści programowe, sugerowaną literaturę, formę zaliczenia przedmiotu, zakładane efekty kształcenia oraz kryteria oceny. W opinii studentów, wskazane treści programowe znajdują odzwierciedlenie w prowadzonych zajęciach.

Studenci nie wskazali słabych stron procesu kształcenia. Studenci pozytywnie wypowiadali się o kontakcie z władzami Wydziału oraz obsługą administracyjną, wskazując na indywidualne traktowanie każdego interesanta i życzliwą atmosferę. Uważają, że godziny pracy dziekanatu oraz biblioteki są dostosowane do ich potrzeb. W dziekanacie udostępnione są wzory podań, co ułatwia studentom załatwianie spraw. Studenci posiadają wiedzę na temat opłat za studiowanie.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego - ocena: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Zasady rekrutacji stosowane na ocenianym kierunku studiów przewidują wolny wstęp na studia. Nie zawierają one w odniesieniu do kandydatów na studia pierwszego stopnia regulacji dyskryminujących określoną ich grupę. Uchwała rekrutacyjna nie ustala wielkości rekrutacji. Zasady rekrutacji nie dyskryminują żadnej grupy kandydatów, uwzględniają zasadę równych szans. Zasady i procedury rekrutacji są przejrzyste i nie budzą zastrzeżeń studentów.

7.2) Określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są prawidłowe. System oceny osiągnięć studentów jest w dużym stopniu zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są odpowiednio wystandardyzowane. Studenci mają zapewniony dostęp do informacji o sposobach weryfikacji efektów kształcenia. System oceny osiągnięć studentów jest zrozumiały, obiektywny i zorientowany na proces uczenia się.

7.3) Działania związane z mobilnością studentów są w Wydziale Zamiejscowym w Bochni na bardzo niskim poziomie. Studenci nie korzystają z możliwości brania udziału w wymianach międzyuczelnianych.

7.4) Brak współpracy międzynarodowej w Wydziale Zamiejscowym w Bochni, a co za tym idzie brak wpływu na możliwość osiągania zakładanych efektów kształcenia. Uczelnia zapewnia studentom odpowiednią opiekę naukową i dydaktyczną oraz materialną. Studenci mają możliwość dodatkowych konsultacji u nauczycieli akademickich. Informacje zawarte w kartach przedmiotów są kompletne i przydatne w procesie uczenia się. Studenci są poinformowani o możliwości ubiegania się i korzystają z pomocy ze środków Funduszu Pomocy Materialnej. Samorząd studencki otrzymuje właściwe wsparcie merytoryczne i finansowe na rzecz rozwoju społecznego, zawodowego i kulturalnego studentów.

Kryterium 8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

8.1)

Struktura zarządzania jakością na kierunku *Finanse i rachunkowość* oparta jest na sformułowanej polityce jakości oraz wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia. Opracowana w Uczelni Polityka jakości określa następujące działania

- ✓ funkcjonowanie Uczelni w ramach obowiązujących przepisów prawnych,
- ✓ udostępnianie wiedzy odpowiadającej obecnemu stanowi wiedzy w poszczególnych obszarach, dziedzinach i dyscyplinach nauki,
- ✓ dostarczanie usług edukacyjnych najwyższej jakości,
- ✓ dostosowywanie oferty edukacyjnej do aktualnych tendencji rozwojowych społeczności, w których funkcjonuje oraz zmieniającego się rynku pracy,
- ✓ współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym Uczelni,
- ✓ tworzenie warunków do rozwoju i kształcenia studentów na najwyższym poziomie,
- ✓ prowadzenie prac badawczych zgodnych z wymaganiami standardami przyjętymi przez praktykę akademicką,
- ✓ zapewnianie studentom i słuchaczom studiów poddyplomowych wsparcia dydaktycznego, materialnego i naukowego,
- ✓ ciągłe podnoszenie kwalifikacji pracowników także w zakresie jakości pracy,
- ✓ ciągłe doskonalenie systemu zarządzania jakością.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia został określony na szczeblu Uczelni a także na szczeblu Wydziału w Bochni. Głównym celem Wydziałowego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, który jest podporządkowany systemowi Uczelnianemu jest budowanie kultury jakości w środowisku Wydziałowym oraz dążenie do osiągania wysokiego poziomu jakości kształcenia na Wydziale, zachowując pełną zgodność z celami misji oraz uwzględniając oczekiwania studentów i pracodawców i umacniania pozycji Uczelni na rynku krajowym i zagranicznym.

System zapewniania jakości kształcenia w Wydziale Zamiejscowym w Bochni Staropolskiej Szkoły Wyższej, w Kielcach w ślad za systemem Uczelnianym, obejmuje następujące obszary oceny jakości kształcenia: wybrane elementy zarządzania kadrami, w tym system oceniania kadry, infrastrukturę związaną z dydaktyką, organizację studiów, programy kształcenia i plany studiów, proces kształcenia, warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych i weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, aspekty etyczne realizacji procesu dydaktycznego, obsługę administracyjną w zakresie działalności dydaktycznej Wydziału, ciągłe doskonalenie wewnętrznego systemu zarządzania jakością, promocję systemu zapewniania jakości kształcenia.

W realizacji wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Zamiejscowym w Bochni uczestniczą następujące podmioty: dziekan, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich, opiekunowie kierunków i specjalności, kierownicy katedr, pracownicy dziekanatu, opiekunowie praktyk, nauczyciele akademicy.

Określone zostały kompetencje poszczególnych gremiów i osób. I tak **Dziekan** - w zakresie systemu zarządzania jakością kształcenia - odpowiada za: określenie i realizację polityki jakości na poziomie Wydziału, zatwierdzanie procedur zapewniających jakość kształcenia na poziomie Wydziału, wdrożenie wewnętrznego systemu zarządzania jakością, nadzór nad funkcjonowaniem systemu oraz dokonywanie corocznych przeglądów systemu zarządzania jakością kształcenia na wydziale, opiniowanie opracowanych programów kształcenia przed ich zatwierdzeniem, monitorowanie sposobów realizacji procesu dydaktycznego, sporządzanie harmonogramu hospitacji zajęć, prowadzenie hospitacji zajęć i dokumentowanie ich wyników w postaci protokołów z hospitacji, opracowywanie obciążenia dydaktycznego dla każdego nauczyciela akademickiego, przedkładanie Radzie Wydziału oceny efektów kształcenia na kierunkach prowadzonych przez Wydział.

Do podstawowych zadań Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia należy:

- 1) wdrażanie w ramach Wydziału procedur opracowanych przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia,
- 2) analiza realizowanych już programów kształcenia pod kątem oceny efektów kształcenia, stanowiąca podstawę ich doskonalenia,
- 3) opiniowanie nowych programów kształcenia z uwzględnieniem:
  - potrzeb rynku pracy,
  - zakładanych efektów kształcenia,

- wyników monitorowania karier absolwentów,
- 4) analiza kart przedmiotów, uwzględniająca dobór metod, dobór literatury, wymagania wstępne, nakład pracy własnej studenta, punkty ECTS, odniesienie efektów przedmiotowych (modułowych) do kierunkowych, adekwatność metod i kryteriów zaliczenia przedmiotu,
- 5) monitorowanie (wspólnie z dziekanem) sposobu realizacji procesu dydaktycznego,
- 6) badanie struktury ocen egzaminacyjnych z losowo wybranych przedmiotów,
- 7) analiza zgodności tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów oraz przestrzegania regulaminu studiów w zakresie prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego,
- 8) analiza dostępności dla studentów nauczycieli akademickich,
- 9) analiza współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie realizowanego/modyfikowanego/przygotowywanego programu kształcenia,
- 10) analiza udziału studentów w procesie tworzenia i oceny programu kształcenia,
- 11) analiza wyników badań losów, w tym rozwoju zawodowego absolwentów, oraz ich opinii na temat efektów kształcenia w Wydziale,
- 12) analiza ankiet obejmujących ocenę przez studentów pracy nauczycieli akademickich,
- 13) analiza ankiet dotyczących oceny efektów kształcenia dokonywanej przez nauczycieli akademickich oraz przez pracodawców,
- 14) wnioskowanie o dokonanie zmian w programach kształcenia w oparciu o rezultaty analiz ankiet, o których mowa w powyższych punktach,
- 15) wnioskowanie o dokonanie zmian w sposobach prowadzenia zajęć dydaktycznych w celu uzyskania większej efektywności kształcenia na bazie uzyskanych wyników ankietowania studentów i absolwentów,
- 16) monitorowanie zabezpieczenia infrastruktury dydaktycznej,
- 17) wnioskowanie o dokonanie zmian w zakresie infrastruktury w aspekcie osiągania zakładanych efektów kształcenia,
- 18) monitorowanie procesu doposażenia pracowni dydaktycznych i biblioteki w zasoby do realizacji procesu dydaktycznego,
- 19) monitorowanie obsady kadrowej zajęć dydaktycznych,
- 20) monitorowanie procesu dyplomowania,
- 21) opiniowanie harmonogramu i organizacji zajęć,
- 22) formułowanie wniosków i opracowywanie rekomendacji dotyczących doskonalenia jakości kształcenia na wydziale w oparciu o wykonane analizy,
- 23) przedstawianie dziekanowi propozycji mających na celu podniesienie jakości kształcenia na wydziale,
- 24) analizowanie i publikowanie wyników oceny jakości kształcenia na wydziale.

Określono zadania i kompetencje w zakresie jakości kształcenia dla opiekunów kierunków i specjalności – kierowników katedr, pracowników dziekanatu ,opiekunów praktyk zawodowych i nauczycieli akademickich. Zadania te jak i kompetencje określono właściwie.

Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia nadzoruje realizację procesu dydaktycznego, przygotowuje propozycje zmian programowych, dba o właściwą jakość procesu kształcenia. W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia opracowana została procedura zarządzania jakością kształcenia

Określono cel procedury, zakres, uczestników, podstawę prawną i obowiązującą dokumentację. Procedura ta obejmuje takie elementy zarządzania jakością jak: zasady rekrutacji, projektowanie i modyfikacje programów nauczania i proces dydaktyczny, proces dyplomowania, weryfikację efektów kształcenia, zapewnienie jakości kadry naukowo-dydaktycznej ,zasoby do nauki oraz środki wsparcia dla studentów, badanie efektów kształcenia na rynku pracy. Opracowano procedury szczegółowe jak: Projektowanie usług edukacyjnych -tworzenie ,modyfikowanie oraz likwidacja kierunków i specjalności, Rekrutacja, Proces kształcenia, weryfikacja efektów kształcenia i doskonalenie programów kształcenia, Procedura procesu projakościowego zarządzania kadrami, Procedura zarządzania finansami, Procedura procesu zarządzania własnością intelektualną i procesem badawczym, Procedura procesu nadzoru nad aktami normatywnymi.

Podczas wizytacji przedstawiono dokumentację funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Harmonogram działań przewiduje przeglądy programowe, monitorowanie procesu dyplomowania, analizę i ocenę zasobów bibliotecznych ,monitorowanie obsady kadrowej, monitorowanie infrastruktury dydaktycznej ,ankietowanie zajęć –przez studentów, ankietyzację absolwentów ,opracowanie raportu rocznego z jakości kształcenia, przedłożenie Radzie Wydziału oceny realizacji efektów kształcenia.

Podczas wizytacji przedstawiono wyniki przeprowadzonych badań ankietowych wśród absolwentów oraz studentów. Przedstawiono opinie absolwentów o jakości kształcenia i przydatności studiów do rynku pracy Opracowano wnioski. Przedstawiono raport z badań opinii studentów o jakości kształcenia. We wnioskach zwrócono uwagę na to iż część studentów nisko oceniła stopień osiągania efektów kształcenia w zakresie umiejętności praktycznych.

Na podstawie przeprowadzonej wizytacji, przedstawionej dokumentacji można stwierdzić, iż Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględnia takie obszary jakości kształcenia jak:

a) Okresowe przeglądy planów i programów nauczania oraz ich efektów

– Na Wydziale w Bochni dokonywane są roczne przeglądy programów kształcenia. Zmiany programowe zgodnie z procedurą kierowane są za pośrednictwem dziekanów Wydziałów do międzywydziałowej Komisji Dydaktycznej;

– międzywydziałowa Komisja Dydaktyczna poddaje pod dyskusję zgłoszone propozycje, opiniuje wnioski i przedstawia swoje propozycje na posiedzeniu poszczególnych Rad Wydziałów,

– Rady Wydziałów przekazują wnioski do Senatu, który podejmuje ostateczną decyzję, co do złożonego wniosku i terminu jego wprowadzenia w życie.

Na Wydziale w Bochni dokonano rocznego przeglądu treści kształcenia i ich zgodności z zakładanymi efektami kształcenia na poziomie przedmiotu i kierunku, programu i listy przedmiotów oferowanych specjalności

b) Weryfikacja efektów kształcenia

– Weryfikacja efektów kształcenia obejmuje ocenę weryfikacji na poziomie efektów kierunkowych oraz przedmiotowych, w tym indywidualnych osiągnięć studentów, praktyk studenckich i procesu dyplomowania.

Weryfikacja efektów kształcenia na poziomie efektów kierunkowych odbywa się przez analizę macierzy pokrycia efektów obszarowych przez efekty kierunkowe i efektów kierunkowych przez efekty przedmiotowe,

Ocena efektów przedmiotowych a więc osiąganych przez studentów odbywa się zgodnie z zasadami i kryteriami przedstawionymi w Regulaminie studiów (rozdział VII i VIII). Przyjęto zasadę iż prowadzący informuje studentów na pierwszych zajęciach o zasadach i sposobach weryfikacji efektów kształcenia.

– Efekty kształcenia weryfikowane są na podstawie prac pisemnych, aktywności na zajęciach, realizowanych projektów i innych form wymagających ich zaangażowania i pozyskania wiedzy oraz umiejętności określonych programem danego przedmiotu. Analizowana jest struktura uzyskiwanych ocen z poszczególnych przedmiotów. Praktyczne umiejętności nabywane w trakcie praktyki są weryfikowane poprzez kontrolę odbywania praktyki przez pełnomocnika do spraw praktyk studenckich oraz przez bezpośrednie wywiady z pracodawcami.

– Weryfikacja końcowych efektów kształcenia odbywa się w procesie dyplomowania, który jest określony w Regulaminie Studiów (rozdział XIV i XV). Ocena weryfikacji efektów kształcenia dokonywana jest poprzez bezpośrednią obserwację dziekana Wydziału na egzaminie dyplomowym. Egzamin dyplomowy zawiera trzy pytania o charakterze przekrojowym obejmującym treści dotyczące całego programu studiów. Pytania dotyczą przedmiotów kierunkowych oraz obszarów związanych ściśle z wiedzą z zakresu studiowanej specjalności. Ponadto w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia dokonano wewnętrznej weryfikacji prac dyplomowych z punktu widzenia przestrzegania praw autorskich. Również w stosunku do prac dyplomowych stosowane są kryteria zalecane w Uczelnianym Regulaminie Studiów. Międzywydziałowa Komisja ds. Dydaktyki opracowała również standardy prac dyplomowych, w tym wymogi merytoryczne, wymagania dotyczące charakteru pracy, warunki uzyskania najwyższej oceny pracy, wymogi formalne, wymogi edytorskie oraz standardowy układ strony tytułowej. Opracowane standardy mają charakter poradnika dla studentów.

– Przedstawiony podczas wizytacji protokół z posiedzenia Wydziałowego zespołu ds. jakości, w którym omówiono stopień pokrycia efektów kształcenia przez moduły, wskazano efekty o najmniejszym stopniu pokrycia. Stwierdzono w wielu wypadkach brak pokrycia efektów przedmiotowych odpowiednimi treściami kształcenia, zalecono uzupełnienie treści kształcenia, systematyczne przeglądy sylabusów. Zdaniem Zespołu oceniającego należy wprowadzić zalecenie przestrzegania zasady wiązania treści kształcenia z efektami

- Wydziałowy Zespół ds. jakości kształcenia dokonał oceny zgodności tematów prac dyplomowych z zakresem kierunku *finanse i rachunkowość*. Zespół oceniający uznaje, iż kolejna ocena powinna skupić się również na jakości opracowanych prac.
- Podczas wizytacji przedstawiono Protokół posiedzenia Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia oceniający proces ewaluacji praktyk. Zwrócono uwagę na pewne słabości. We wnioskach podkreślono konieczność zwrócenia uwagi studentów na edukacyjną rolę praktyk w doskonaleniu zawodowym praktyk.
- Zespół oceniający zaleca ocenę doboru metod i sposobów weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

c) Zapewnienie jakości kadry dydaktycznej

Jakość kadry oceniana jest poprzez ocenę okresową, proces ankietowania studentów o jakości kadry oraz hospitacje. Ocena okresowa dokonywana jest zgodnie z wymogami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Ocenę okresową reguluje Zarządzenie Rektora nr 9/2007 z dnia 29 stycznia 2007 r. w sprawie wprowadzenia zasad okresowej oceny nauczycieli akademickich i jej częstotliwości oraz Zarządzenie nr 6/2010 z 29 stycznia 2010 r. zmieniające Zarządzenie nr 9/2007 w sprawie wprowadzenia zasad okresowej oceny nauczycieli akademickich i jej częstotliwości.. Ocena obejmuje: osiągnięcia naukowo-badawcze, dydaktyczno-wychowawcze oraz organizacyjne. Podczas wizytacji przedstawiono dokumentację przeprowadzonej oceny okresowej. Ocena okresowa jest elementem prowadzonej polityki kadrowej.

Oceny zajęć odbywają się na dwóch poziomach:

- na poziomie Katedry – poprzez okresowe konsultacje prowadzone przez kierownika Katedry, samodzielnego pracownika naukowego odpowiedzialnego za wykład, lub podczas zebrań naukowych Katedry z przygotowującymi ćwiczenia młodymi pracownikami naukowymi. Efektem tych konsultacji są przyjęte przez Kierownika Katedry konspekty zajęć.
- na poziomie Samorządu Studenckiego – przygotowanie i przeprowadzenie ankiety wśród studentów po zakończeniu każdego roku.

Jakość kształcenia na wszystkich formach studiów jest monitorowana przez system ankietowania studentów. Podczas wizytacji przedstawiono raport omawiający wyniki ankietyzacji. Studenci po zakończeniu każdego roku są zobligowani do wypełnienia ankiety, dotyczącej oceny prowadzenia ćwiczeń i wykładów przez poszczególnych pracowników naukowych. Jest to kwestionariusz, w którym studenci wyrażają swoją opinię między innymi na temat: stopnia realizacji przedstawionego programu, umiejętności wzbudzenia przez prowadzącego zainteresowania słuchaczy, atrakcyjności wykorzystywanych pomocy naukowych, przytaczania praktycznych przykładów, komunikatywności, życzliwości oraz kultury osobistej prowadzącego zajęcia. Ankieta zawiera 8 pytań, które pozwalają na ocenę zajęć i prowadzącego. Wyniki przeprowadzonych ankiet są podawane do wiadomości kierowników katedr i ocenianego nauczyciela, dziekanów oraz w formie syntetycznej informowany jest o nich Senat. Wyniki ankiet stanowią też jeden z czynników corocznej oceny pracowników. W sytuacji słabych ocen kierownik katedry przeprowadza z nauczycielem rozmowę. W ostatnich latach były dwa przypadki rozwiązania umowy o pracę z nauczycielami, którzy otrzymali niskie oceny studentów. Ocenę nauczycieli dokonuje się również w procesie hospitacji. Podczas wizytacji przedstawiono harmonogram hospitacji na rok akademicki 2014/2015 Zrealizowano 2 hospitacje. Hospitacje obejmują wszystkich pracowników oprócz samodzielnych nauczycieli akademickich. Natomiast hospitowane są wszystkie osoby nowozatrudnione. Zdaniem Zespołu oceniającego plan hospitacji powinien również uwzględniać wyniki opinii studentów wyrażone w procesie ankietowania.

Rozwijany jest system monitorowania karier zawodowych absolwentów poprzez badania ankietowe – takimi badaniami objęto absolwentów rocznika 2006- 2010. Wyniki były podstawą doskonalenia procesu kształcenia w zakresie oferowania specjalności kształcenia.

W celu usprawnienia i intensyfikacji współpracy z ww. interesariuszami, Uczelnia wdroży w najbliższym czasie nowatorski system monitorowania losu absolwentów i weryfikacji efektów kształcenia oparty na komputerowej platformie pn. „Elektroniczna Platforma Analizy Kompetencji” (EPAK), opracowanej w Politechnice Krakowskiej w ramach w ramach projektu „*Monitoring losów absolwentów – drogą do sukcesu uczelni XXI wieku*”. Staropolska Szkoła Wyższa, a w jej ramach Wydział Zamiejscowy w Bochni, brała udział, jako jedna z kilkunastu Uczelni w Polsce, w testowaniu i opiniowaniu platformy EPAK, dzięki czemu dysponuje już zespołem osób przeszkolonych w zakresie pełnej jej obsługi i wykorzystania w realizacji zadań związanych z doskonaleniem jakości kształcenia

Procedura procesu zarządzania jakością kształcenia zawiera również ocenę skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. W celu oceny skuteczności systemu na Wydziale opracowano tabelę zmian rejestrującą wszelkie działania naprawcze i doskonalące w zakresie jakości kształcenia. Analiza tych działań wskazuje iż wprowadzono regulamin systemu antyplagiatowego, rozbudowano procedury oceny wymienionych obszarów jakości kształcenia. System pozwolił na przeprowadzenie oceny poszczególnych obszarów jakości kształcenia, dokonania identyfikacji słabszych stron procesu dydaktycznego. Analiza funkcjonowania systemu i jego skuteczności pozwoliła na podjęcie decyzji w sprawie wdrożenia platformy monitorującej zawodowe losy absolwentów. System pozwolił na wprowadzenie działań naprawczych wynikających z zaleceń Polskiej Komisji Akredytacyjnej z ostatniej wizytacji. Przegląd zbiorów bibliotecznych wskazał na konieczność uzupełnień literatury zalecanej w sylabusach jak i wskazał na konieczność skuteczniejszego egzekwowanie zwrotów wypożyczonych pozycji. System okazał też swoją skuteczność w zakresie weryfikacji tematyki prac dyplomowych. Zespół oceniający stwierdza iż tematyka prac dyplomowych mieści się w zakresie kierunku *finanse i rachunkowość* co jest między innymi wynikiem przeglądu prac. Zespół oceniający zaleca przegląd oprogramowania komputerowego i jego wykorzystanie w procesie dydaktycznym.

Podczas wizytacji przedstawiono pełny katalog informacji dostępny dla studentów w systemie internetowym po zalogowaniu oraz katalog informacji dla kandydatów i osób zewnętrznych. Student ma dostęp do programu studiów, planu zajęć, ocen, obsady zajęć, standardów prac dyplomowych i zasad dyplomowania, terminów sesji zaliczeniowej, informacji o pomocy materialnej, działalności Biura Karier, w tym ofert pracy. W wersji papierowej dostępne są sylabusy, regulamin praktyk, statut uczelni, kodeks etyki studenta, godziny konsultacji znajdują się na drzwiach katedr, w pokoju wykładowców. Student ze strony www może pobrać wzory najważniejszych dokumentów. Uczelnia dba o aktualność informacji w zakresie jakości kształcenia. Corocznie wydawane są Informatory dla kandydatów na studia, prezentujące ofertę kształcenia, formy studiów, programy studiów. Wydawane są także katalogi i broszury informacyjne, a Wydział corocznie prezentuje swoją ofertę na targach edukacyjnych. Ważnym źródłem informacji dla kandydatów o ofercie dydaktycznej są spotkania z pracownikami i studentami Wydziału organizowane dla klas maturalnych szkół średnich regionu Bochni. Szczegółowe informacje o zasadach i warunkach studiowania przekazywane są podczas spotkania organizacyjnego ze studentami pierwszego roku, poprzedzającego rozpoczęcie zajęć.

8.2).

W procesie zapewnienia jakości kształcenia bierze udział kadra akademicka oraz studenci. Udział interesariuszy zewnętrznych ogranicza się do współpracy Wydziału z Radą Patronacką, Urzędem Pracy, oraz Stowarzyszeniem Absolwentów. Wydział ma od 2012 roku zawartą umowę z Bocheńskim Związkiem Pracodawców. Umowa ta zakłada współpracę w zakresie budowania koncepcji kształcenia. Istotne znaczenie we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi mają kontakty nieformalne które mają miejsce na różnych uroczystościach Uczelni jak i lokalnych

Studenci są członkami Zespołu ds. jakości kształcenia oraz są członkami Rady Wydziału. Wpływ studentów na proces zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez Wydział, odbywa się również poprzez udział w procesie ankietowania, w którym wyrażają swoje opinie. Władze podkreślają dużą motywację studentów do studiowania oraz umiarkowane zaangażowanie w życie Wydziału. Spotkanie z kadrami pokazało duże zaangażowanie kadry w losy Wydziału i jego rozwój oraz w zapewnienie odpowiedniej jakości kształcenia.

Zespół oceniający zaleca pogłębienie współpracy z przedstawicielami rynku pracy i wykorzystywanie ich opinii do budowania koncepcji praktycznego profilu kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość*.

Podczas spotkania z ZO studenci nie wykazali zainteresowania kwestią jakości kształcenia. Nie wiedzą jakie organy na Uczelni zajmują się tworzeniem programu studiów oraz do kogo mieliby się udać, żeby zgłosić ewentualne uwagi związane z procesem kształcenia. Studenci są zadowoleni z poziomem jakości kształcenia i nie widzą potrzeby zmian.

Udział studentów w procesie zapewniania jakości kształcenia na ocenianym kierunku ma wymiar zinstytucjonalizowany i odbywa się głównie poprzez formalny udział przedstawicieli w pracach zespołów odpowiadających za ten proces. Przedstawiciele tej grupy wewnętrznych interesariuszy wchodzi w skład Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Na ocenianym kierunku, po każdej sesji egzaminacyjnej odbywa się badanie opinii dotyczącej jakości zajęć dydaktycznych. Jest to anonimowa ankieta elektroniczna dostępna po zalogowaniu się studenta do „wirtualnego dziekanatu”. Studenci udzielają odpowiedzi przez wybranie oceny w polu wyboru. Przy

ocenie stosowana jest skala od 1 do 5. Ankieta składa się z 8 pytań dotyczących przedmiotów i prowadzących je nauczycieli akademickich. Studenci oceniają umiejętności przekazania wiedzy i wzbudzenia zainteresowania słuchaczy, nasycenie zajęć praktycznymi przykładami, wykorzystanie pomocy dydaktycznych, komunikatywność prowadzącego zajęcia, kulturę osobistą prowadzącego zajęcia, życzliwość prowadzącego dla słuchaczy, zaangażowanie prowadzącego w realizację zajęć, poziom przygotowania do zajęć. Studenci mogą wpisywać dodatkowe adnotacje w polu oznaczonym: *Uwagi*. Wyniki ankietyzacji są opracowywane po zakończeniu roku akademickiego. Ze zbiorczymi zestawieniami wyników ankiety zapoznaje się Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, która przedstawia wnioski wynikające z analiz ankiet oraz opracowuje plan doskonalenia jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach oraz w Uczelni.

Obecni na spotkaniu z ZO studenci nie posiadali informacji na temat realnego wpływu ankiet na efektywne zmiany w procesie doskonalenia jakości kształcenia, jednak nie wyrażają oni jednocześnie zainteresowania tą kwestią. Rekomenduje się władzom Uczelni intensyfikację działań informacyjnych upowszechniających wśród studentów wiedzę na temat celu badania oraz sposobu wykorzystywania wyników w doskonaleniu procesu kształcenia.

Uczelnia nie przestrzega regulacji dotyczących udziału studentów w organach kolegialnych. Liczba studentów uczestniczących w posiedzeniach Rad Wydziału nie stanowi wymaganych 20% składu tego organu, zgodnie z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Należy rozszerzyć skład RW o jednego przedstawiciela studentów. Przedstawiciele Uczelnianej Rady Samorządu Studentów pozytywnie oceniają swój wkład w prace organów kolegialnych.

Członkowie Samorządu Studenckiego nie posiadają wiedzy na temat działalności Parlamentu Studentów RP oraz jego aktualnych inicjatyw.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność między-narodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+		-	+
umiejętności	+	+	+		-	+
kompetencje społeczne	+	+	+		-	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego - ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

8.1) Wydział wypracował przejrzystą strukturę zarządzania jakością kształcenia. Wewnętrzny system zapewniania jakości ma opracowane procedury i został wdrożony. Na Wydziale dokonuje się: przeglądu programu kształcenia w tym sylabusów, oceny jakości kadry akademickiej i procesu dydaktycznego, oceny weryfikacji efektów kształcenia przewodniczący

8.2) W budowaniu kultury jakości kształcenia uczestniczy kadra akademicka, przedstawiciele rynku pracy skupieni w Radzie Patronackiej i w ograniczonym zakresie studenci.

Studenci są aktywizowani do podnoszenia jakości kształcenia poprzez przeprowadzaną ankietyzację zajęć dydaktycznych. Biorą udział w procesie zapewniania i budowania kultury jakości kształcenia poprzez swoich przedstawicieli, w szczególności samorząd studencki. przewodniczący

9. Podsumowanie przewodniczący z zespołem

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1	Koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	Cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	Program studiów		X			
4	Zasoby kadrowe		X			
5	Infrastruktura dydaktyczna			X		
6	Prowadzenie badań naukowych					
7	System wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		
8	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Kierunek *finanse i rachunkowość* z uwagi na zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy ma możliwości rozwoju w Wydziale Zamiejscowym w Bochni. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia identyfikuje słabe strony procesu dydaktycznego. Rozwój kierunku wymaga jednak podjęcia bardzo intensywnych działań prowadzących do zmiany koncepcji kształcenia profilu kierunku na profil praktyczny, opracowania i wprowadzenia metod uprządkowania procesu kształcenia, nasycenia programu studiów zajęciami wspomagany informatycznie.